

POVEČANJE PROIZVODNOSTI IN STORILNOSTI DELA

Z dosedanjimi izkušnjami v drugo polletje

Minulo soboto sta oba zbora OLO Koper razpravljala tudi o izvajanju okrajnega družbenega plana v letošnjem prvem polletju. Odborniki so že nekaj dni pred to sejo proučili obsežno gradivo, ki je bilo zbrano v Biltenu Okrajnega ljudskega odbora, podrobnejšo analizo sedanjega stanja gospodarstva pa je na seji prebral podpredsednik OLO Koper inž. Peter Aljančič. Iz njegovega eks-pozeja povzemamo nekaj najbolj značilnih ugotovitev:

Gospodarske organizacije naše- ga okraja so v prvem polletju že dosegle realizacijo predvidenih planskih nalog v vrednosti okrog 32 milijard dinarjev, se pravi za milijard dinarjev več kakor v lanskem prvem polletju. V zvezi s tem je bilo tudi vnovčenje pro- danega blaga in opravljenih stor- itev za 22 odstotkov večje. Če pa te ugotovitve primerjamo z na- logami družbenega plana, ugotov- imo, da je bil ostvarjen s 44 od- stotki in da bo v drugem polletju potrebno povečati tempo pro- izvodnje predvsem v industriji ter rudarstvu in v kmetijskih zadrugah.

Industrijska proizvodnja je bila v letošnjih prvih šestih mesecih v primerjavi z njenim razvojem v lanskem prvem polletju za 59 odstotkov večja ali za 16 odstot- kov iznad dinamike, predvidene za letos. Na splošno je letošnje povečanje proizvodnje za 30 od- stotkov večje, kot je bil njen po- rast v letih 1958 in 1959. Kljub temu pa so nekatere panoge in- dustrije v zaostanku glede izva- janja planskih nalog; tako pred- vsem kemična industrija, ki je dosegla 31,3% plana, industrija gradbenega materiala 30,3%, tek- stilna industrija 40,3% in kovin- ska industrija 42,1%, medtem ko so druge panoge industrije do- segle znatno večji gospodarski uspeh.

Zanimivo je pri tem omeniti, da materialni stroški nesorazmer- no hitreje naraščajo od obsega proizvodnje in storitev. Ti stroški so se namreč povečali napram

lani za 26 odstotkov, medtem ko se je realizacija povečala le za 22%. Vzroke za to je treba iskati v objektivni podražitvi nekaterih izdelkov, pa tudi v povečanju materialnih stroškov, ki imajo značaj osebnih prejemkov. Ti so v primerjavi z letom 1958 de- setkrat in z letom 1959 dvakrat večji.

Zato bi bilo potrebno izdelati podrobno analizo gibanja gospo- darstva v letošnjem prvem pol- letju na osnovi periodičnih ob- računov, da bi ugotovili, če je porast proizvodnje vsklajen s po- rastom narodnega dohodka, in če se ta razvija v skladu s proporci družbenega plana. Takšno ugo- tavljanje je tembolj potrebno za nadaljnje določanje višine srede- stav, namenjenih razvoju gospo- darstva in življenjske ravnani, ka- kor tudi višine sredstev za oseb- ne dohodke proizvajalcev.

Letošnje vreme je močno ško- dovalo kmetijstvu, zato tudi niso bila dosežena pričakovanja o iz- polnjevanju družbenega plana za prvih šest mesecev. Razen tega so škodljivo vplivala tudi dejstva, da so bile površine, na katerih bi pridelovali vrtnine, zmanjšane za 8%, čeprav bi se morale pove- čati, da smo povečali njivske po- vršine s krmnimi rastlinami le za 4%, namesto za 18% in da imamo sedaj za 84% več neobdelane zemlje in ledin. Vse to je posledica izredno hitre spremembe strukture lastništva, ker privat- niki hitreje opuščajo gojenje po- vrtnin, kakor pa jih uvaja druž- beno sektor. Bilo bi zatorej prav,

če bi kmetijska posestva in ekono- mije kmetijskih zadrug z večjo prizadevnostjo prevzemala v ob- delavo njivske površine, ki so najbolj primerne za gojenje in- tenzivnih, gospodarsko visoko rentabilnih vrtnarskih kultur.

Analize so pokazale, da je bil plan kooperacije med privatni- (Nadaljevanje na 3. strani)

S SEJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KOPER

TURIST ANKARAN PRIPOJEN SLAVNIKU

Ko je tudi ObLO Koper raz- pravljalo o bodočem upravljanju gostinskega podjetja Turist An- karan, je bilo dokončno sklenje- no, da bo to podjetje prevzelo

Odpraviti neskladja

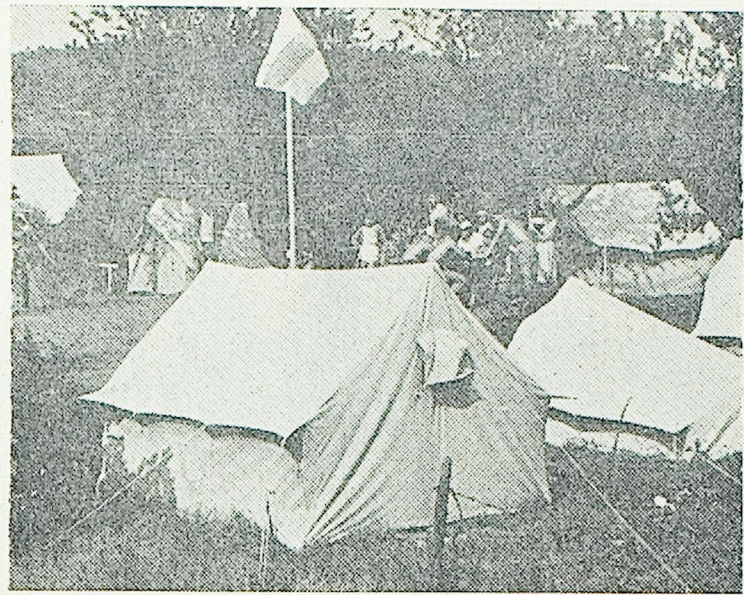
V hrpeljski občini so v začetku le- ta planirali, da bo letošnji celoletni dohodek gospodarskih organizacij družbenega sektorja dosegel vrednost dve milijardi 250 milijonov 806 tisoč dinarjev. Ko pa sta minulo soboto razpravljala oba zbora občinskega ljudskega odbora v Hrpeljah o po- letnem izvajanju planskih nalog, sta ugotovila, da je bil predvideni celo- letni plan realiziran v višini 36,8%, se pravi v vrednosti 827 milijonov 112 tisoč dinarjev. Pri tem je treba upoštevati, da je bil lanskoletni plan za 39 odstotkov manjši od letošnje- ga, kar ob medsebojni primerjavi kaže na povečano dinamiko gospo- darske dejavnosti v občini.

Podrobnejša analiza izvajanja plana po posameznih gospodarskih panogah pa opozarja na precejšnja nesog- lasja. Tako je industrija dosegla le 27,9% predvidenega plana, grad- beništvu 32%, trgovina 41,3%, kme- tijske zadruge 43,5%, promet 49,9%, gostinstvo 47,8%, gozdarstvo 50% in obrt 51 odstotkov.

Stanje v kmetijskih zadrugah po dosedanjih podatkih kaže, da bo v kmetijstvu letošnji plan lahko pre- korachen, saj je odkup kmetijskih pridelkov šele v drugi polovici leta in le-ta v največji meri pokaže, kako so letos gospodarile zadruge in izva- jale svoje osnovne naloge glede po- večanja kmetijske proizvodnje.

Oba zbora ObLO Hrpelje sta v raz- pravi dala poseben poudarek uspeš- nemu razvoju trgovine, gostinstva in obrti. Posebno je vplivala na uspeš- no izpolnjevanje planskih nalog ob- nova žagarskega podjetja Jelka v Kozini in tudi nekatere organizacij- ske spremembe v gostinstvu ter trgo- vini, ki sta letos začela bolje poslo- vati. Vsekakor pa še ne moremo biti zadovoljni in potrebno bo stalno iz- boljševati poslovanje predvsem v obrtnih podjetjih in zadrugah.

Na seji obeh zborov so odborniki med drugim tudi sprejeli sklep o iz- daji kreditnega poročstva Kovaško- kleparskega podjetja v Hrpeljah ter sklep o najetju naknadnega posojila za gradnjo opekarne v Obrovu.

Sredi poletja nastane velika izmenjava ljudi med posameznimi po- dročji, kar naj predvsem služi regeneraciji in kreptitvi duha in telesa med letnimi počitnicami. Staro in mlado gre tedaj z morja v višine in z višin na morje. Začenjamo že pri mladih in najmlajših. Ker za vse seveda ni dovolj prostora v zidanih objektih, pridejo prav tudi šotori. Najbolj so jih veseli seveda taborniki, ki so si tudi letos postavili svoje platnene strehe na obali. Več o tem preberite na drugi strani

Postojna sprejela zadnje brigadirje

V ponedeljek zvečer sta se vrnili z avtomobilske ceste zadnji koprski brigadi — VI. koprška MDB »Rudi Brkinc« in VII. koprška MDB »Bazo- viške žrtve«. Na postojnski železni- ski postaji so pričakali brigadirje predsednica OK LMS Koper Marija Vogričeva, predstavniki okrajnih po- litičnih forumov in delegati občin- skih komitejev mladine našega okra- ja. Z godbo na čelu je krenilo proti središču mesta vseh 160 mladih gra- diteljev, ki so imeli v središču mesta slavnostni sprejem. Po raportu obeh komandantov in slavnostnih nagovori- h so postojnski pionirji predali bri- gadirjem šopke cvetja.

Kot smo že poročali, sta delali obe brigadi na odseku avtomobilske ce- ste pri Malošistu in Vranju. Za vest- no delo in častno izpolnjeno nalogo sta obe brigadi prejeli več priznanj: VII. koprška se je vrnila trikrat udarna, enkrat specialno pohvaljena in pohvaljena, medtem ko je VI. bri- gada, ki je bila na avtomobilski cesti

2 meseca, proglašena za šestkrat udarno in enkrat pohvaljeno.

Obe omenjeni brigadi sta bili zad- nji iz koprškega okraja, ki sta se udeležili gradnje jugoslovanske ma- gistrale. Iz našega okraja se je ude- ležilo te zvezne akcije letos skupno 347 mladih graditeljev, ki so v treh samostojnih brigadah in eni kombi- nirani brigadi dostojno zastopali mladino koprškega okraja.

NA NAŠI MEJI Z BOLGARIJO LJUDSKO SREČANJE

Na jugoslovansko-bolgarski me- ji v bližini makedonskega mesta Delčeva se je v nedeljo zbralo okrog 40.000 Jugoslovancev in Bol- garov iz bližnjih obmejnih krajev na tradicionalno ljudsko srečanje. Množica ljudi je prisostvovala številnim prireditvam, na kate- rih so nastopali pevski zbori in instrumentalni ansambli. Sreča- nje je potekalo v prijateljskem vzdušju in ga prirejajo najmanj enkrat na leto.

Na otvoritveni predstavi I. jugoslovanskega folklornega festivala v torek, 2. avgusta, v Kopru je nastopil Zbor narodnih plesov in pesmi Hrvatske LADO iz Zagreba (na sliki). V dan do 7. avgusta se bodo zvrstili še drugi udeleženci festi- vala, folklorni ansambli iz Beograda, Skopja, Sarajeva, Subotice in Ljubljane na prizoriščih v Izoli, Ankaranu, Porto- rožu in Piranu. Najmogočnejša manifestacija tega festivala bo v nedeljo, 7. avgusta, v Kopru, ko bodo prvič skupno nastopili naši trije poklicni ansambli LADO iz Zagreba, KOLO iz Beograda in TANEC iz Skopja

PRVI FOLKLORNI FESTIVAL JE NAŠEL MESTO NA NAŠI OBALI

Jugoslavija pleše in poje

Pod geslom JUGOSLAVIJA PLEŠE IN POJE z obveznimi fanfarami in ognjemtom se je začel v torek, 2. avgusta, na kopr- skem glavnem trgu I. jugoslovanski folklorni festival. Slavnostne- mu uvodu in otvoritveni predstavi je prisostvovalo izredno številno občinstvo, predstavniki oblastnih, političnih in kulturnih forumov ter gostje, med katerimi je bil tudi predsednik Ljudske skupščine LRS tovariš Miha Marinko. To najimunitnejšo prireditev letošnje četrte sezone poletnih Primorskih prireditev je slavnostno otvoril predsednik Okrajnega sveta za kulturo in prosveto tovariš Stane Skrabar.

Vrsta naših festivalov je obo- gatena z novo obliko: s folklor- nim festivalom, ki je dobil svoje prizorišče ob slovenski obali, od Kopra in Ankarana, preko Izole in Portoroža do Pirana, ob sotoč- ju treh narodov, na obmejnem, turistično pomembnem ozemlju, ki sprejema na letovanje na ti- soče in tisoče delovnih ljudi iz vse Jugoslavije in tudi številne tuje turiste. V kratkih šestih dneh bomo imeli priložnost spoznati bogato zakladnico jugoslovanskih plesov in ljudskih pesmi, posre-

dovali nam jih bodo člani in članice folklornih ansamblov iz Beograda, Zagreba, Skopja, Sara- jeva in Ljubljane, doma in v tu- jini visoko renomirani folklorni ansambli, ki po svojih močeh ohranjajo in razvijajo jugoslo- vansko folklorno zakladnico ter seznanjajo z njenim bogastvom države in narode vseh kontinen- tov.

Kot prvi se nam je predstavil Zbor plesov in pesmi Hrvatske LADO iz Zagreba. O njegovih uspehih in kvalitetnem izvajanju beremo in slišimo že deset let, odkar je bil ansambel ustanov- ljen. S svojimi nastopi so navdu- šili največje dvorane sveta ter najbolj razvijano občinstvo, od- nesli nagrade na mednarodnih tekmovanjih in festivalih, pripo- mogli do zmagovalca naše ljud- ske umetnosti. Ansambel se od- likuje po tehničnem znanju in precizni izvedbi plesalcev, pev- cev in glasbenikov, imajo inven- ciozne koreografe, ki s potrebno pieteto, vendar tudi drzno stili- zirajo ljudsko izročilo. Ime so si nadeli po slovanskem mitološkem bitju Ladu, ki simbolizira buj- nost, obilnost in plodnost, ljud- (Konec na 5. strani)

Z A D N J A V E S T FAFANGEL IN KOSMINA NA OLIMPIADO V NEAPELJI

Predsedstvo olimpijske komi- sije za jadranje je obvestilo v ponedeljek zvečer republiško ja- dralno komisijo, da bosta zastopala Jugoslavijo na olimpiadi v Neaplju v tekmovanju jadrnic »Star« Koprčana Mario Fafangel in Janko Kosmina. Tekmovala bosta z jadrnico Cha-cha III.

KAKO NA POSTOJSKEM REŠUJEJO VAŽEN PROBLEM

Prostori za družbene organizacije

V razpravah o vsebini in oblikah dela nove organizacijske oblike SZDL, krajevne organizacije, so na Postojnskem sklenili poiskati in urediti prostore, da bo lahko prišla družbeno-politična

aktivnost državljanov do polne veljave. Nove krajevne organizacije ne bodo več obdržale splošnih konferenc in sestankov kot edino obliko svojega dela, ampak bodo iskale nove načine. Med te-

mi bodo razna pomožna telesa kot sekcije, podružnice, komisije in odbori. Za vse to pa potrebujejo prostor.

Na Postojnskem so ugotovili, da bi med 31 krajevnimi odbori v 16 primerih prostor bil na razpolago, vendar gre v večini primerov za razumevanje ali nerazumevanje krajevnih zadrug in podjetij ter drugih, ki imajo navadno v teh prostorih svoja skladišča. Z majhnimi adaptacijami bi lahko te prostore usposobili za družbene organizacije. Tak primer je v Pivki, v Jurščah (kjer podjetje Javornik noče izprazniti skladišča), v Dolanah, kjer ima kmetijska zadruga spravljenno razno orodje in škroplilnice itd. Lep primer so dali v Razdrtem, kjer so za ureditev tega potrebne prostora zbrali 110.000 din lastnih sredstev in tudi prostovoljno delali. Pri dokončni ureditvi bo še nekoliko pomagal občinski odbor SZDL, želeli pa bi si tudi več razumevanja Uprave za ceste iz Ajdovščine.

PISMO UREDNIŠTVU

Gostinski rekord

Tovariši uredniki!

TT in Vjesnik u srijedu sta vsak zase že večkrat pokazala na hude napake v našem gostinstvu na ta način, da so anonimni novinarji hodili po raznih restavracijah in gostiščih naših turističnih krajev, tamkaj naročali pijačo in jedila, pri tem pa merili na minute in sekunde in pozneje javno objavljali, po koliko

časa so morali v posameznih lokalih čakati, da so bili postreženi. Če se prav spominjam, je bil kot najhujši primer naveden lokal, kjer je bilo treba gostu čakati pol ure na postrežbo.

Vsekakor zelo koristna akcija našega tiska za odpravljanje tistih hudih napak v našem gostinstvu, ki dostikrat podirajo vso rentabilnost za dvig gostinstva in turizma vložnih ogromnih investicij družbe. Škoda le, da takšne akcije našega tiska marsikje pomenijo zgolj bob ob steno.

Jugoslovanski rekord v hitrosti postrežbe je sedaj porušil koprski »Galeb«, kajti zvečer po otvoritvi I. jugoslovanskega folklornega festivala je prireditelj ob koncu zakuske, prirejene udeležencem tiskovne konference — razni jugoslovanski novinarji in vodje sedmih renomiranih folklornih ansamblov — naročil še za svoje goste črne kave, jih trikrat urgiral, posredoval zanje v kuhinji in pri točilni mizi ter nazadnje le dosegel, da je bila naročena kava prinesena na mizo. Od naročila do »dobave« teh črnih kav pa je kljub temu, da so razen gostitelja tudi gostje sami večkrat urarili izvršitev naročila, trajalo več kot eno uro!

Kopru je torej pripadla čast, da je porušil jugoslovanski gostinski rekord za 100 odstotkov. Ker pa je bila zakuska za udeležence novinarske konference že manjrej dogovorjena, mize zanj naprej rezervirane itd., skratka, ker je bilo gostinstvo podjetje »Galeb« manjrej pripravljeno na to zakusko, je vpati, da bodo v hodoče tamkaj, ko bo šlo za nemriavljene goste, s še holi učinkovito organizacijo postrežbe še v večji meri rušili podobne gostinske rekorde, nas na pri tem zanima predvsem to, če ho občina še naprej mirno gledala takšno nerentabilno tekmovanje. S. Š.

Slovenije. Pridobitev zadnjih dni: tobogan in gugalnica na igrišču ob morju.

ZIBELKA MEDNARODNEGA SOZITJA

V prvi polovici julija je odpotovala v Avstrijo večja skupina naših otrok, ki letujejo v bližini Graza. Po medsebojnem sporazumu je povabila v Slovensko Primorje Zveza prijateljev mladine enako število avstrijskih otrok, ki imajo v domu te organizacije v Strunjanu svojo kolonijo.

Stvar sama po sebi ne bi bila nenavadna, če v tej koloniji ne bi letovali tudi naši otroci. Pod skupno streho živijo s svojimi novimi prijatelji iz Avstrije namreč otroci iz Pomurja, čeprav površen opazovalec te posebnosti ne bi niti opazil. Otroci so se med seboj tako stopili, kot da bi se večraj trgali hlače v isti soli. Za igro, pravijo, ni treba nobenega znanja tujih jezikov in tudi smeh, ki odmeva v sobah in na dvoriščih prenovljenega samostana, ne razlikuje naših otrok od mladine iz sosednje države.

Predstavili so nam tudi svojega »admirala«, malega Lottmanna iz Avstrije, ki je letos prvič na morju. Ko je prvo jutro slišal pod oknom rigati oslička, je spraval pokonci vso svojo družino, češ — ladja je priplula v pristanišče. Osliček je tako postal ladja, zlobneži pa so ga kar prekrstili v »Lottmannovo ladjo«.

Da, otroci! Povsod so enaki: prisrčni in vedri ob vsakem času, kajti zanje obstoji samo svet igre. Kujejo pristna prijateljstva in jim je bore malo mar za umetne pregrade med ljudstvi in narodi sveta.

BORO BOROVIC

SLIČICE IZ MALOOBMEJNEGA PROMETA

Budne oči na odprti meji

Nad dva in pol milijona prehodov v pol leta

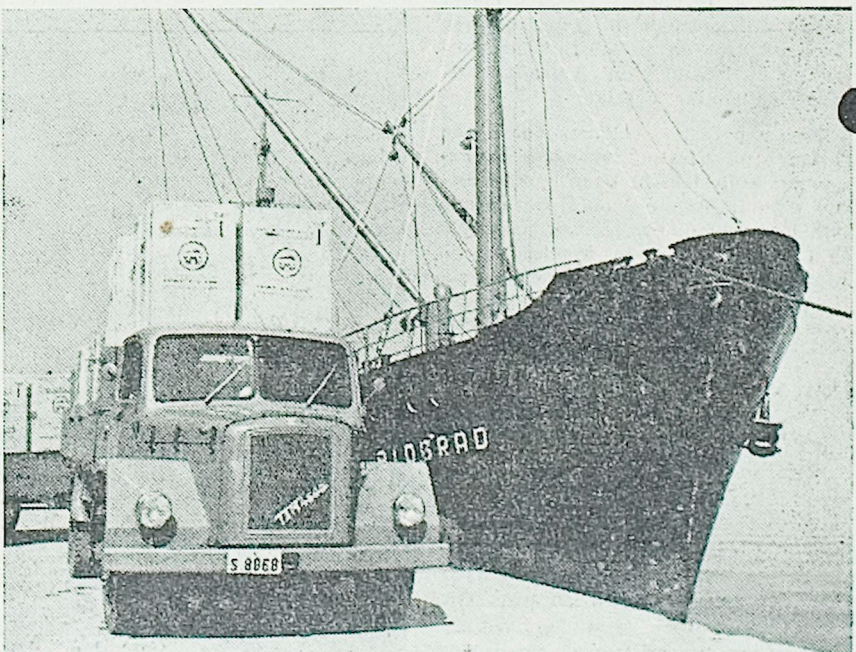
iskanja cenejših potrošnih dobrin in varljivega upanja nekaterih ljudi, da bo pomenil maloobmejni promet novi vir lahkega in velikega zaslužka. Pri tej ugotovitvi pa se človeku vsiljuje misel, da še nismo zveze prilagodili še temu, razen da so v skladu z obratovnalnim časom trgovin in poslovnim urnikom uradov. Nikomur ne pride na um, da bi bili tudi ljudje, ki bi nekaj svojih zamenjanih dinarjev porabili za to ali ono prireditev, seveda pa bi se morali zato vrnati domov v poznejših urah. Take zveze pa so le ob redkih dneh.

Marsikoga moti pri vsem tem še ves formalni postopek na obmejnem bloku, čakanje v vrstah in ravnanje obmejnih organov in carinikov. Nekaterim stvarem se je težko izogniti, n. pr. gneči in čakanju. To nam je razumljivo, če je pri današnjih prometnih zvezah bilo samo v juniju 440.771 prehodov (Skofije 208.700, Fernečiči 138.800, Pesek 26.300, Lipica 11.800, Prečnik 10.700, Senternej 10.600, Repentabor 9.500 in Cereji 5.300), razen tega pa še mednarodni promet in potni listi. Za ravnanje obmejnih organov in carinikov na obeh straneh pa so v glavnem odgovorni tisti, ki gledajo maloobmejni promet v luči večjega ali manjšega tihotapstva in ga imajo za vir nedovoljenega zaslužka.

V črni knjigi prekrškov naših carinskih organov so presenetljivi podatki. Niso sicer zaskrbljujoče številni, značilno pa osvetljujejo početje nekaterih ljudi, doma z obeh strani meje. Tu ne gre samo za tiste prekrške manjšega formata, ko roma skrit kak tisočak, nekaj več mesa in cigarete pa kaka kombinacija ali par najlonk. Naleteli so že na nekaj organiziranih mrež prenašanja in preprodaje raznega blaga, med katerim je najbolj pogosto perilo, rute, nogavice, ure in podobno. Našli so se celo ljudje, ki so se začeli ukvarjati s tem poklicno, drugi pa so spet bili le nevedno orodje v njihovih rokah. Za take posle navadno uporabljajo

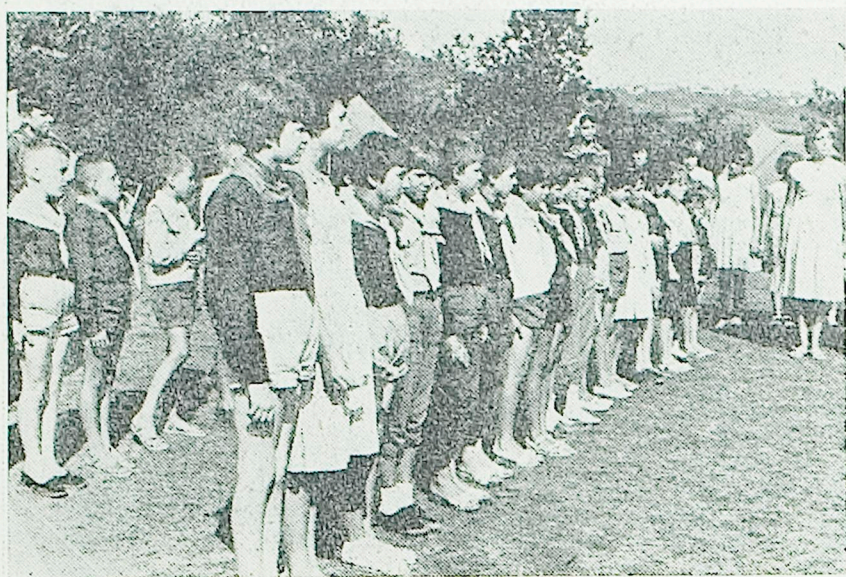
osebne avtomobile in druga motorna vozila, zgodilo pa se je celo, da je neki mornar uporabil v take namene »ovorno ladjo, sofer nekega avtoprevoznikega podjetja pa službeni avto. Če k temu prištevamo še vse tiste manjše osebne poskuse, lahko razumemo, da so podvrženi vsem

strogim predpisom in včasih neljubemu ravnanju in osebnim preiskavam milijoni državljanov zaradi tistih nekaj sto. Ko se bomo vsi zavedali, da maloobmejni promet ni za to, bo bolje. Gre za veliko več: za odprto mejo in dejansko mednarodno sodelovanje. Z. L.

TOMOSovi MOTORJI TUDI V TURČIJI

Minuli petek je tramperska ladja »Biograd« vkrcala v koprskem pristanišču večje število različnih tipov motornih koles tovarne TOMOS, namenjenih Turčiji. Motorji bodo razstavljeni na letošnjem jesenskem velesejmu v Izmiru in bodo izročeni turškim kupcem, ki se vedno bolj zanimajo za Tomosove izdelke. Vrednost te pošiljke znaša okrog 50 tisoč dolarjev

Brez discipline seveda ne gre. Potrebna je tako v taboru kot pozneje v življenju, zato se ji je treba čimprej privaditi — najlepša prilika pa je prav zdaj na taborjenju sredi lepe narave in prijateljev, ki med seboj tekmujejo, kdo bo bolje opravil svoje dnevne naloge. Vse pa uči, vodi in nadzoruje v divaškem taboru stari in izkušeni taborniški lev Vatomika

EN DAN MED TABORNIKI V KOLONIJAH NA SLOVENSKI OBALI

Kipeče življenje na soncu in zraku

Komajda je verjeti, da skrivajo miljski hribi med Debelimi rtičem in Ankaranom v svojih zelenih nedrih več kot tisoč pet sto sonca in morja željnih tabornikov in otrok v kolonijah pod šotori. Če prištevamo tem še mlade letovištarje vzdolž vse slovenske obale in pomnožimo vse skupaj s tri, štiri ali pet — kolikor izmen se pač zvrsti v poletnih mesecih — zares lahko trdimo, da je naša obala ena samcata kolonija mladine, ki preživlja tukaj radostne dni v igri in koristnem delu ter najbolj neposrednem stiku z naravo.

Ker so prijazni in gostoljubni taborniki povsod raztegnili naš obisk kolikor se je le dalo, smo se tokrat srečali samo z mladino našega okraja. Najprej pa se želimo oddolžiti otrokom iz Postojne in Ilirske Bistrice, ki so nam poslali pred dnevi s svojega taborjenja na Debelim rtičem pisanje, kjer pravijo, da je v prvi izmeni preživelo tukaj 86 otrok padlih borcev navdse prijetne počitnice. Organizaciji ZVVI in ZB NOV ter predstavnikom OBLO so za materialno pomoč in lepa darila zelo hvaležni ter se jim za izkazano skrb in ljubezen toplo zahvaljujejo.

Zal njihovih naslednikov v drugi izmeni nismo našli »doma«, zato pa nam je bila sreča naklonjena drugod. Ponekod so tabori strnjeni in zares nam ni bilo lahko najti »naših«, kajti tu so še Skofjelečani, Celjani, Jeseničani, Litijčani in kdo bi jih vse naštel.

»KRAPANOV ODRED« PIVČANOV

— Samo 37 nas je, od čebelic navzgor, je dejal taborovodja Jadrin, in to je najbrž ojunalo naše sosedje Jeseničane, da so nam ponudili zaplenili zastavo. Seveda smo izkopali bojno sekuro in jim ponudili podri vrsto šotorov in glave, se je ob navdušenem odobravanju svojih »bojevnikov« pohvalil Jadrin. Vseh teh polomij so kajpak krivi zaspani stražarji.

Pred dnevi so Pivčani z velikimi ceremonijami in ob sodelovanju maskiranih gusarjev splavili svoj kanu. Sosedje jim bojda niso zavidajo to indijsko plovilo. Svojo samostojnost so pokazali s tem, da se vzdružujejo domala sami, kajti razen delne pomoči podjetja »Javor« v Pivki in RK letos niso dobili nobenih dotacij.

Pravijo, da jim dnevi prehitro minevajo in kmalu bodo morali odstopiti svojo planjavico naslednikom. Hudo jim bo po skupnih tabornih ognjih, prireditvah in tekmovanjih ter po tovarših iz sosedščine.

VOJKOVCI IZ DIVAČE IMAJO NAJLEPŠI TABOR IN — KLAVIR

Na čudoviti planjavici vrh hriba imajo svoj tabor divaški taborniki Vojkovega odreda. Mnogo jih je in hudo noselji so na svoje vzorno urejeno naselje. Seveda se tudi tukaj spreminjajo bogato dnevno življenje, polno sonca, kovanja in tekmovanja, v večernih urah v vrsto razburljivih peripetij s sosednjimi rodovi. Prav pred dnevi so pokadili »pipo miru« s Postojnčani, kajti ponudili je v obeh taborih enostavno zmanjkan lep del opreme. Naslednji dan so seveda vračali eni in drugi plen tako, da so odposlanci prehodili vsak pol poti in šele po dolgih pogajanjih predajali lonce, kozice in podoben inventar lastnikom.

— Pred nedavnim so nas obiskali celo divaški lovci, je dejal taborovodja Vatomika, drugače Janez Cen-

Iz Ilirske Bistrice

Pretekli teden so imeli v Ilirski Bistrici predstavniki podjetij posvetovanje, kako bi postavili obrat družbene prehrane za svoje delavce. Dogovorili so se, da proučijo možnosti za ustanovitev takega obrata, ki bi naj imel zmogljivost za 200 oseb. Pozneje ga bodo po potrebi povečali. Poslovni prostori za tak obrat so, investicije za opremo pa bodo znašale približno 3 milijone dinarjev. J.

žek, — in nam prinesli lepo darilo. Zahvalite se v našem imenu še enkrat divaškim lovem za srnjaka, ki smo ga tisti nepozabni večer skupno spekli na ražnju.

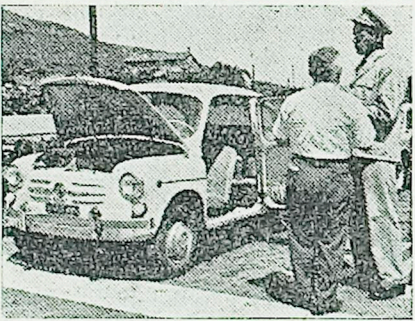
Sosedje divaških tabornikov pravijo, da se bodo svojih veselih tovaršev iz Divače še dolgo spominjali. In Vojkoveci? Verjetno bo njim še najbolj hudo po prijateljskih veterih, ki so jih tukaj prebili ob zvokih harmonike in zvonečnega klavirja. Da, Vojkoveci imajo v taboru celo miniaturni klavir in nanj so nemalo posnorni.

V NARAVO PO ZDRAVJE

V hrastovem gozdiču nad ankaranskim kopalniščem je kot na mravljišču. Tukaj preživljajo počitnice otroci iz Sežane in Hrplje. OO ZB Koper je uredil v tem zavetju prelep tabor, kjer se iz leta v leto shajajo otroci padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja.

Taborovodja Vili Lapanje, ki vodi mladež na taborjenjih že vrsto let in je znan med otroki samo po imenu »očka«, pravi, da so letos uspešno uvedli otroško samoupravljanje. Med taborniki je vzorno sožitje, čeprav znaša razpon v letih od 12 do 25 let.

Sli smo še po sledovih ljubljanske ekipe RTV, ki je smejala v taboru RK. Ker smo o tem »taboru zdravja« že pisali, samo to, da je sedaj tukaj III. izmena 174 otrok iz vseh okrajev

Tokrat carinikovo natančno iskanje ni rodilo sadov. To je bilo tudi pričakovati, kajti avto ima tablo »Roma«. Več uspeha je navadno v tistih z oznako »S«, »H« ali »TS«. Cariniki pravijo, da za vsak tip avtomobila natančno vedo, kje imajo skrite »bunkerje« tihotapskega blaga

»Jugoslavija je bila in je pobornik odpiranja meje in dejanskega mednarodnega sodelovanja... Predvsem pa smo v Jugoslaviji pristaši dela, akcije, ne besed. Smatramo, da je treba takoj izkoristiti vsako možnost, ki resnično pospešuje mir, podpre vsak korak v tej smeri in ga tudi storiti.« To sta dva kratka citata iz govora tovaršice Vide Tomšičeve ob veličastni proslavi 15-letnice osvoboditve v Begunjah. Prav gotovo lahko smatramo tudi maloobmejni promet za instrument miroljubne politike, za preizkusni kamen resnično miroljubnih sil v graditvi aktivne koeksistence.

Kljub temu da veste, da so dnevno polni vsi številni avtobusi, ki vozijo v Trst ali na blok pri Skofijah, da vozijo ladje in da drviijo po cesti proti Trstu vrste osebnih avtomobilov, vas presenetiti statistični podatek, da je bilo v prvih šestih mesecih tekočega leta v maloobmejnem prometu 2.544.740 prehodov s propustnicami. Od tega števila je bilo 1.325.623 Jugoslovancev in 1.219.117 Tržačanov. Kot po navadi je bil največji promet na bloku pri Skofijah. V primerjavi z lanskim letom pomeni to za isto razdobje približno sto tisoč prehodov več. In to kljub temu, da so v Italiji pocenili bencin, da se je naše meso podražilo in da so tako naši kot italijanski cariniki bolj strogi.

Torej ne gre samo za tisto drobno izmenjavo in nakupovanje cenejšega potrošnega blaga, ampak za neke človeške stike, ki so jih navezali med seboj ljudje obmejnega pasu, medsebojno spoznavanje. Upajmo, da se je polegla tista prva tiha ihta golega

Z dosedanjimi izkušnjami v drugo polletje

(Nadaljevanje s 1. strani)
mi proizvajalci žita in kmetijskim zadrugam znatno prekoračen da predvidenih načrtov o izvajanju kooperacije v pridelovanju vrtnin ter krmnih rastlin nismo realizirali. Vzrok te slabosti je potrebno iskati predvsem v tem, ker kmetijske zadruge premalo sodelujejo s privatnimi kmetovalci glede skupne uporabe sodobnih proizvodnih sredstev.

Razveseljivo pa je, da se je stalež goveje živine že povečal vsaj za 1500 glav, a žal še ne moremo biti zadovoljni z izvajanjem načrtov glede pitanja živine, predvsem telet. Sedaj je v pitalskih okrog 1000 telet in odkup telet se je zaradi prepovedi klanja zmanjšal od 3429 glav v lanskih prvih šestih mesecih na 464 glav letos.

Osnovna naloga kmetijskih zadrug in kmetijskih posestev bo torej razen povečanja živinorejske proizvodnje takojšnja izdelava akcijskega programa jesenske setve in obdelava 1300 ha zapuščenih zemlji.

Zelo pomembna gospodarska dejavnost našega okraja je promet. Njegove storitve so letos za 56% večje, kot so bile v lanskem prvem polletju, predvsem zaradi izredno velikega porasta prista-

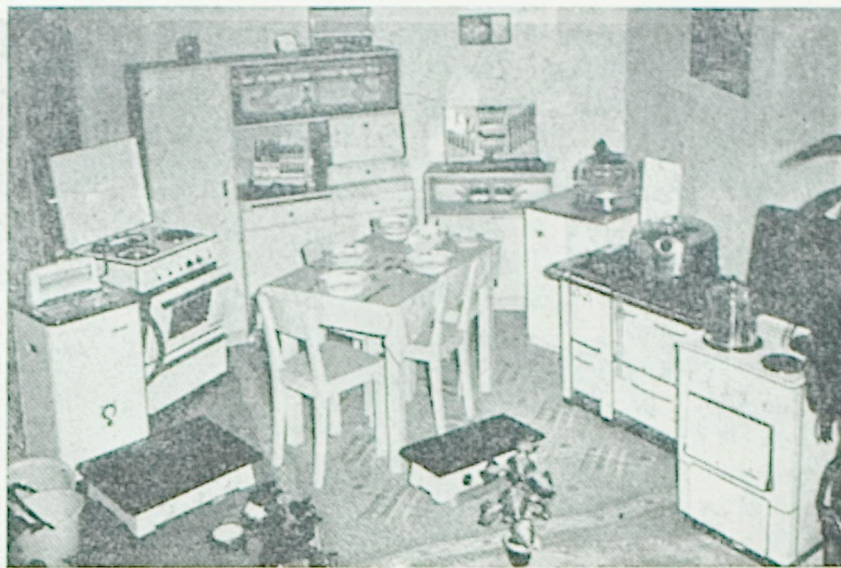
niške dejavnosti. Nekoliko slabše je bilo s cestnim prometom, ki je dosegel le 37% — medtem ko je pristaniški zabeležil 72% predvidenega plana za letošnje leto in to samo na račun dejavnosti podjetja Pristanišča Koper. V prihodnje bo torej potrebno razmisliti o boljšem izkoriščanju prevoznih sredstev in o tesnejšem sodelovanju med avtoturističnimi podjetji ter turističnimi in gostinskimi organizacijami in gospodarskimi podjetji, katerih poslovanje je tesno povezano s kamionskimi prevozi blaga.

Glede razvoja turizma in gostinstva smo že poročali, zato bi iz poročil in razprave omenili le priporočilo odborov o nadaljnji ureditvi gostinskih obratov ter o boljšem izkoriščanju vseh možnosti za večji domači in tuji turistični promet. V zvezi z obrtništvom pa je bilo govora o premajhnem koriščenju investicijskega sklada in o hitrejšem reševanju vseh problemov okrog organiziranja novih obrtnih obratov.

Podatki o izkoriščanju zmogljivosti podjetij in razvoju proizvodnje ter zaposlenosti delovne sile v prvih šestih mesecih letošnjega leta pa dokazujejo znatno

povečanje storilnosti dela v vseh panogah gospodarstva, razen v gradbeništvu. Tako je v industriji zabeležena za 45% večja storilnost, kljub temu, da je na novo zaposlenih manj, kot je bilo predvideno. Gre pač za ugotovitev, da je boljša organizacija dela, boljše opremljenost gospodarskih podjetij in nagrajevanje dela po učinku nudi večjo vzpodbudo članom delovnih kolektivov.

Oba zbora OLO Koper sta tudi razpravljala o izvajanju proračuna v letošnjem letu ter pri tem opozorila, da je dotok proračunskih sredstev slabši, kot je bilo predvideno, kakor tudi, da je proračunska potrošnja nekoliko hitrejša. Zato naj bi občinski ljudski odbori v drugem polletju vskladili proračunske izdatke s proračunskimi dohodki in vrnili bankam kredite, ki so jih najeli za izvajanje proračunov.

Grosistično trgovsko podjetje SLAVICA v Kopru je te dni odprlo v svojih skladiščih razstavo najrazličnejšega industrijskega blaga, ki ga lahko v poljubnih količinah in v različnih izvedbah nudi trgovskim podjetjem na drobno. Namen te zanimive razstave je predvsem, seznaniti komercialne kroge z asortimenti naših proizvajalcev tekstila, pohištva, električnih strojev in drugih gospodarskih izdelkov, ki jih lahko naročajo preko podjetja »Slavica«, da bi povečali pestrost izbire blaga v maloprodajni mreži. Naša slika kaže detajl te razstave

OBISK PRI PRIDNIH KRAŠEVCIH V KOMNU

Brez zamude v jutrišnji dan

Komenčani, pogorelci na 154 domačijah, so pričakali svobodo s krampi in lopatami v rokah. Ljudska oblast jim je pomagala in danes ima že 126 družin nove ali obnovljene domove in nova gospodarska poslopja.

— Veste, naši Kraševci so navezani na zemljo kot klopi, ve povedati upravnik komenske zadruge tovariš Kofol. V isti sapi vam bo tudi povedal, da je večina prebivalcev polproletarcev ter si želijo zaposlitev čim bliže svojih domov. To je bil tudi razlog, da so usmerili v Komnu vse napore za ustanavljanje obrtnih delavnic. Obrt se je razmahnila posebno v zadnjem letu, ko so bili priključeni k sežanski občini. Ker je na tem področju delovne sile na pretek, ni bojazni, da zasnovanega dela ne bi uspešno dokončali. Zato ni čudno, da vidijo prav v obrti zagotovilo za nadaljnji razvoj Komna in okolice.

In kmetijstvo? Komenska KZ ima sedaj resda samo 30 ha obdelovalne zemlje, toda z umnim gospodarjenjem jim je kljub zelo razparceliranim zemljiščem uspelo položiti trdne temelje napredni kmetijski organizaciji, ki ima čedalje večji ugled in vsak dan več novih pristašev. Ze sedaj vzorno sodelujejo s 380 zasebnimi kmetovalci, hkrati pa ustvarjajo lastno živinorejsko bazo. V kratkem razdobju so obnovili 6 ha vinogradov in sadov-

njakov, v daljnosežnejših načrtih pa predvidevajo obnovo nadaljnjih 35 ha vinogradov. Če omenimo še odkup kmetijskih pridelkov, glavne in plemenske živine ter vina, jim tudi dobro vodeno trgovino z reprodukcijskim materialom in 2 mesnici lahko pripisemo za rezultat dobrega gospodarjenja.

Sicer pa s tako marljivimi ljudmi kot so Komenčani, ni težko shajati. Domala vse komunalne probleme rešijo z najmanjšimi investicijami. Največkrat si pomagajo s prostovoljnimi delom ter so samo letos opravili 8.500 ur za objekte skupne uporabe brezplačno. Vodovodno omrežje, več kilometrov cestišč, odstranjevanje ruševin in podobna večja dela so postala že domena domačinov. Posebno se je odlikoval kolektiv podjetja »Aluminij«, katerega člani so k že omenjenim prostovoljnim uram prispevali 3.000 ur za ureditev 600 m cestišča za omrežje vodovoda in za gradnjo nove livarne.

Zatorej se ne čudite, če pripada levji delež v prizadevanju za izboljšanje nekoč tako trdega življenja Komenčanom samim. Nič več jih ne razjeda skrb za jutrišnji dan in tudi skopa zemlja ni več edina, ki jim odmerja kruh. Na porušenih pregradah »Komenske republike«, kot so imenovali še pred nedavnim ta

na Krasu »zakopan« kraj, vstajata napredek in vzajemno delo še lepšemu jutrišnjemu dnevu z roko v roki naproti. (bb)

TEDENSKA GLOSA

KAJ ME BRIGA, SAJ NI MOJE...

Okrog prvega sredi teh vročih poletnih dni je bilo pravo preseljevanje narodov, zlasti iz zaledja na morje in obratno. Ker k nam še ne pelje železnica, morajo pač avtobusi opraviti vse prevoze. Zato so bili in so še te dni avtobusi dobesedno nabiti.

Peljemo se v tako nagmetnem avtobusu iz Ljubljane na našo obalo. Lepi avtopulman Mercedes ima ob sedežih ob prehodu dvizna naslanjaja za komolce. V gneči so pripravna za stoječe potnike, ker se lahko vsaj deloma naslonijo nanje. Za pravo sedenje seveda niso, ker bi ne zdržala teže odraslega človeka.

Na to je sprevednik opozoril nekaj potnikov, ki so si skušali pomagati z naslonjalom kot zasilnim sedežem:

— Oprostite — tako in tako... Vem, da se vsi radi vozite v lepem avtobusu. Naj torej ostane lep in cel še za jutri, še za druge potnike...

Ljudje smo uvidena bitja, če se k nam človek lepo obrne. Zato je večina poslušala sprevednikovo prošnjo. Samo eden je bil trmoglav. Malo se je sicer premaknil, pri tem pa zagodrnjal:

Kaj me briga! Saj ni moje! K sreči pa nismo vsi taki — danes — po petnajstih letih skupnega življenja v hudem boju za lepše dni smo se navadili spoštovati skupno premoženje. Zato je izpad trmoglavca vzbudil močan protest, da se je mahoma v polnem avtobusu znašel — osamljen.

In ker je že v letih, bo verjetno sredi vseh milijonov naših ljudi ostal do konca svojih dni osamljen. rb

SEKTORSKO TEKMOVANJE TRAKTORISTOV V SEŽANI

Preizkušnja znanja in spretnosti

Preteklo nedeljo je bilo v Sežani tekmovanje traktoristov sežanske in hrpeljske občine. Sedem tekmovalcev se je s traktorji in dvoosnimi prikolicami pomerilo med seboj v spretnosti vožnji in v oranju ter teoretičnem znanju in agrotehniko, uporabi gnojil, zaščitnih sredstev, vzdrževanju strojev, motoroznanstvu in poznavanju cestno-prometnih predpisov.

Tekmovanje je vzbudilo med kmečkim prebivalstvom veliko zanimanje. Tekmovalci so v celoti izpolnili pričakovanja kmetijsko-tehnične komisije pri Okrajnem odboru Ljudske tehnike in so dosegli okrajne in republiške norme za udeležbo na okrajnem oz. na republiškem tekmovanju traktoristov, ki bo konec avgusta v Murski Soboti.

Rezultati: 1. Jožko Kante 275 točk, 2. Alojz Saksida 220 točk, 3. in 4. mesto delita Miro Božič in Stanko Medved, vsak po 206 točk, 5. Filip Trbežan 191 točk. Prvih pet tekmovalcev je bilo nagrajenih z denarnimi nagradami, medtem ko je prvo plasirani Kante prejel pokal OO LT. Ze na sektorskem tekmovanju v Postojni se je izkazalo, da je za kmetijsko mehanizacijo veliko zanimanje tudi med mladino, saj so pionirji dosegali po znanju odrasle traktoriste. Zato kaže, da bi morali s pionirji in mladino sistematično delati na tem področju. Veljalo bi osvoboditi predlog OO LT Koper, da bi že naslednje leto organizirali tekmovanje mladine v spretnosti vožnji, oranju in uporabi druge kmetijske mehanizacije. M. S.

PIRANSKO GOSPODARSTVO V PRVEM POLLETJU

terja hitrejše izpolnjevanje plana

V petek, 29. julija, je bila v Domu družbenih organizacij v Piranu 38. seja Zbora proizvajalcev ObLO Piran, na kateri so podrobno razpravljali o izvajanju letošnjega občinskega družbenega plana. Uvodno poročilo je podal podpredsednik občine Ivan Korosec, ki je med drugim omenil, da so gospodarske organizacije piranske komune ob zaključku prvega polletja realizirale 48,6% letošnjega plana in ostvarile pet milijard dinarjev dohodka. Najbolje je plan doseglo gradbeni-

štvo (61,8%), sledita pa mu komunalna dejavnost in promet. Najslabše se je razvijalo kmetijstvo. Res je podjetje »Cvetje« že doseglo skoraj 67 odstotkov letošnjega plana, vendar je njegov delež v celotnem planu kmetijstva majhen, ker novo ustanovljeni kmetijski kombinat še ni začel v celoti izpolnjevati svojih nalog.

Razen članov Zbora proizvajalcev so v razpravi sodelovali tudi vodilni uslužbenci raznih gospodarskih podjetij in člani občinskih sekretariatov Zveze komunistov in Socialistične zveze, ki so še posebej kritično omenili, da ni bilo povečanje realizacije le posledica povečane produktivnosti dela, pač pa tudi rezultat investicij, ki so bile vložene v izgradnjo podjetij v minulih letih. Bo pa potrebno v prihodnje v nekaterih gospodarskih organizacijah izboljšati interno delo in utrditi strukturo poslovanja. Ob zaključku se je Zbor proizvajalcev nakazal nekaj smernic za odpravo pomanjkljivosti in predvsem priporočil hitrejši tempo v izvajanju planskih nalog. Jule

N A Š G O S P O D A R S K I K O M E N T A R

Pol leta je za nami

Gospodarski razvoj v letošnji prvi polovici leta se razvija po predvidenem načrtu. Proizvodnja je svoje naloge celo presegla za 4 odstotke in lahko pričakujemo, da bo šla po tej poti dalje.

Posebno ugodno je treba sprejeti poročila o dobri žitni letini. Po naših najbolj rodovitnih predelih je žetev že končana in rezultati niso sorazmerno nič slabši kot lani, ko smo prvič dosegli tako visoke pridelke žita, da smo se osamosvojili in nam ni potreben uvoz. To vpliva seveda na našo plačilno bilanco in sploh na zunanjo trgovino. Saj vemo, da je še pred leti dosegala postavka za uvoz žit in živil desetine in desetine milijonov dolarjev. Novo, kar je treba zabeležiti v tej zvezi, pa je dejstvo, da uspehi v kmetijstvu niso več tako odvisni od vremena in da so že rezultat velikih vlaganj v to gospodarsko vejo, posebno pa rezultat vedno večje uporabe agrotehničnih pripomočkov. Vse to pa je zopet posledica sprememb na vasi, kjer se razdrobljenost in zaostalost obdelave unika velikim površinam in napredku.

Poročila o gospodarskem razvoju letos govore tudi o znižanju

deficita v plačilni bilanci, ali da se naš izvoz veča, uvoz pa pada. V prvih mesecih tega leta sicer še ni bilo opaziti takega razvoja in se je zlasti večal uvoz opreme. Sedanje stanje in razvoj pa nam dajejo upanje, da bomo tudi tu prišli do najugodnejšega položaja. V zvezi s tem se pripravljajo spremembe v deviznem režimu — nekaj v tej zvezi pomeni že uvedba carin, ki naj bi vzpodbudile zlasti industrijo na večji izvoz, ker obstoje za to še znatne možnosti.

V prihodnje gremo za tem, da se sedanji tempo proizvodnje ne zmanjša. Morda bodo ukrepi na področju kreditiranja v tem pogledu povzročili ponekod težave. Toda zavedati se je treba, da ne smemo dopustiti razvoja, ki bi rušil stabilnost in da se mora ta razvoj držati okvirov naših zmogljivosti. Opaziti je že, da se po bančnih ukrepih v zvezi s kratkoročnim kreditiranjem hitreje višajo lastni skladi obratnih sredstev v gospodarskih organizacijah. To pa je bil tudi namen teh ukrepov.

Trenutno je v središču razpravljanj turistična sezona. Prvi rezultati kažejo na padec tujskega

Nabratko 1.

NOVO POSLOPJE TOVARNE BETI

Tovarna trikotaje Bete v Metliki se je te dni vselila v nove prostore, ki merijo skupno 4370 kvadratnih metrov. Ta tovarna sodi med srednje velika podjetja tekstilne stroke in je znatnega pomena za gospodarstvo v Beli krajini.

V VOJVODINI SO ZAKLJUČILI ŽETEV

Minuli teden so v Vojvodini zaključili z žetvijo pšenice na 400 hektarjih. Povprečen hektarski donos pšenice je presegel 40 metrskih stotov, ponekod pa so je pridelali celo več kot 60 metrskih stotov na hektar. Proti pričakovanju je bila letošnja žetev tako bogata, da obratna sredstva v višini 4 milijarde dinarjev, ki so jih spomladi dobila podjetja za odkup pšenice, ne bodo zadostovala, posebno še, ker bodo zadruge prevzemale pšenico tudi od zasebnih kmetovalcev.

DALMACIJA IZVAZA SADJE IN POVRTNINO

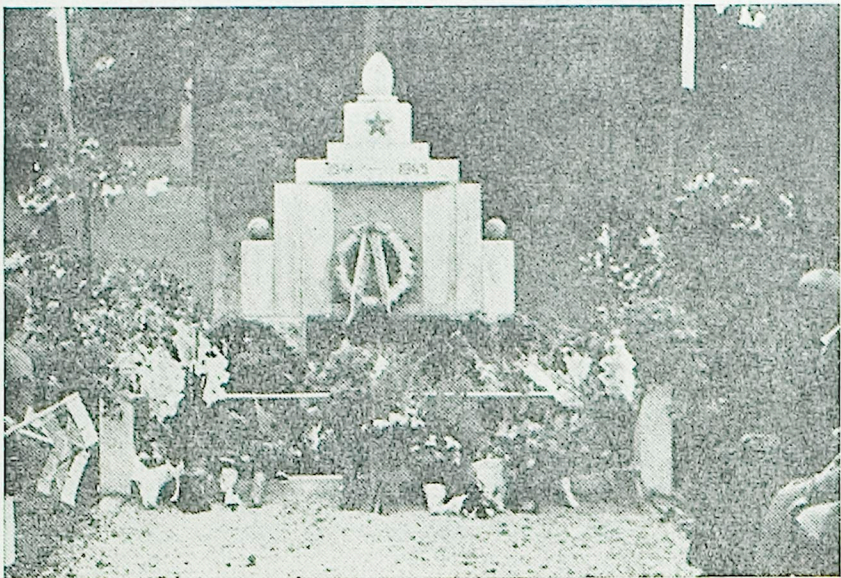
Dalmatinska tla so sicer kraskega izvora in zato kaj malo primerna za pridelovanje sadja in povrtnine, vendar pa je okrog Splita, Zadra in Dubrovnika uspelo urediti plantažne nasade. Zato je zlasti pozimi in spomladi Dalmacija velik izvoznik zgodnjih vrtnin in sadja. Največ tega blaga sicer potrošimo na domačem tržišču, znatne količine pa Dalmatinci prodajo v Avstriji in Zahodni Nemčiji. Tako so letos v ti dve državi že izvozili okrog 100 vagonov razne povrtnine ter krompirja in zgodnjega zelja. Sedaj pa pripravljajo izvoz večjih količin paradiznika ter okrog 100 vagonov višenj.

37 MILIJARD DINARJEV ZA KMETIJSKO OPREMO

Združenje za mehanizacijo in kemizacijo kmetijstva FLRJ bo predvidoma porabilo prihodnje leto okrog 37 milijard dinarjev za nabavo kmetijske opreme. Vse kaže, da bo leta 1961 nabavljenih okrog 3300 traktorjev, več kot 2000 kombajnov ter precejšnje število prevoznih sredstev za živinorejo.

V MAKEDONIJI JE ŽE TRGATEV

Te dni so v Makedoniji začeli s trgatvijo grozdja. Verjetno bodo letos pridelali na 22 tisoč hektarjih okrog 100 tisoč ton grozdja, za katerega se zanimajo tudi nekatere evropske države.

Poročali smo že o partizanskem slavlju v Skopju pri Dutovljah na Krasu. Na sliki: spomenik, ki so ga vaščani postavili svojim padlim

V boleznih in nezgodah naglo na pomoč

Reševalna postaja v Sežani je med Kraševci dobro znan zavod, saj se obračajo nanj v vseh nezgodah in obolenjih, njegovi avtomobili pa skrbijo tudi za prevoze porodnic v bolnišnico. To je tudi razlog, da je reševalna postaja deležna vsestranske pomoči, zlasti učinkovito pa je priskočilo na pomoč podjetje Jadran v Sežani.

Sicer pa si oglejmo poslovanje reševalne postaje za preteklo leto. Trije reševalni avtomobili so prevozili skupno 95.000 km, število izvršenih prevozov je znašalo 1237. Prevozna cena za kilometer je bila 60 din, po prvem aprilu letos pa povišana na 65 dinarjev.

Število reševalnih avtomobilov sicer zadostuje, vendar sta dva

že precej izrabljena, ker služita svojemu namenu celih osem let, popolnoma ne ustreza tudi tretje vozilo, ker je bilo predelano iz tovornega avtomobila. To je bil tudi razlog, da je vzdrževanje voznega parka stalo v preteklem letu okrog pol milijona dinarjev — 400.000 din so dobili kot dotacija od ObLO Sežana, vsa druga sredstva pa so morali črpati iz amortizacijskega sklada za nadomestitev.

Tudi administrativno in finančno poslovanje vodi reševalna postaja v redu. Letos so prejeli v upravljanje še gradbo z garažami, upravnimi prostori in stanovanjem, kjer stanuje uslužbenec, ki je po pogodbi vezan na stalno pripravljenost.

Ob koncu naj pripomnimo, da bi bilo koristno, če bi domača industrija izdelovala v večji meri enotna reševalna vozila, tako da bi vzdrževanje avtomobilov ne bilo tako drago. Sežansko reševalno postajo je v njenih prizadevanjih za nabavo novih avtomobilov podprl dr. Cergolj, slovenski izseljenec v Ameriki, pa tudi številni drugi rojaki so ponudili naši zdravstveni službi po-

moč, zato lahko pričakujemo, da bo že v doglednem času služil Kraševcem nov reševalni avtomobil.

S. L.

Sežana in zobozdravniki

Sežančani so nemalo nejevoljni, da nimajo v svojem mestu vsaj enega stalnega zobozdravnika, kajti ta, ki sedaj prihaja iz Divače, ne zmore vsega dela sam. Zato so ljudje prisiljeni obiskovati zobne ambulante v drugih krajih, nekateri pa se vozijo celo v Ljubljano. Kakšno zgubo časa pomeni to za Sežančane in okolice, si lahko predstavljamo. Če je stanovanje res edini problem, da ne morejo dobiti stalnega zobozdravnika, menimo, da bi s skupnimi močmi in predvsem v sodelovanju z ObLO Sežana ta problem že kako rešili.

Sežančani in javno kopalništvo

V Sežani bi težko našli človeka (seveda z izjemo tistih, ki imajo nova stanovanja s kopalnicami), da ne bi nergal, zakaj to mesto z več kot 2000 prebivalci še danes nima javnega kopalništva. Resda ima večina delavcev možnost kovanja v kopalnicah svojih podjetij, toda tukaj so še člani družin in ljudje, zaposleni v ustanovah in gospodarskih organizacijah, ki te pridobitve še nimajo. Mnogi pravijo, da tak komunalni objekt ne bi stal mnogo denarja, saj bi bili Sežančani zadovoljni s povsem skromnim kopalništvom, mogoče le s phami. Ljudje bi bili pripravljeni odriniti celo večjo vstopnino, samo da bi se rešili »škafov«.

Kompas in avtobusna postaja

Direkcija Turističnega podjetja Kompas se je dogovorila z občinskimi ljudskimi odborom v Postojni za delno ureditev avtobusne postaje. Podjetje bo nastavilo dva človeka, ki bosta skrbela za točen odhod avtobusov, prodajala vozne listke in napovedovala odhode. Poskrbeti bo treba tudi za primerno razviden vozni red — kajti marsikdo se ne spozna iz voznih redov najrazličnejših prevoznih podjetij, razen tega pa so ti razporedi raztreseni v veži bifeja. Da je vsaj skromna avtobusna postaja velika nužnost, pove že podatek, da gre skozi Postojno okrog sto rednih avtobusnih prog, razen tega še izredni in izletniški avtobusi ter okrog tri tisoč osebnih avtomobilov.

Propaganda za turizem

Stalno množiči se pritek slovenskih in ostalih jugoslovanskih turistov v naših obmorskih letoviščih ni

samo posledica privlačnosti slovenske obale, marveč tudi vztrajne propagande naših turističnih organizacij. Tako je sodelovala Koprška turistična zveza letos pri obisku uslužbencev jugoslovanskih potevalnih uradov v Postojni, Kopru, Ankaranu, Portorožu in Piranu. Udeležila se je po svojih predstavnikih več važnih posvetovanj o izboljšanju našega turizma ter poskrbela za udeležbo na večeršnjih S propagandnim materialom je zastopana te dni na Gorenjskem sejmu v Kranju, kjer ima tudi svojega stalnega zastopnika. Gorenjski sejem, ki postaja leto za leto pomembnejša ustanova, posveča največjo pozornost prav turizmu v Sloveniji in ima tudi posebno turistično borzo. Prav tako je pomembna udeležba na Mariborskem tednu, saj prihaja prav od tam veliko ljudi na letovanje ob naši obali.

Tuja konkurenca zahteva tudi propagando na tujem. Pri tej sodeluje Koprška turistična zveza v okviru propagandne skupnosti »Gore-kras-morje« s prospekti v štirih tujih jezikih, slikovnim materialom in drugimi sredstvi, kakor tudi z organiziranjem obiskov zastopnikov tujih potevalnih uradov in dajanjem informacij. Koprsko turistično olepševalno društvo pa je izdalo te dni prospekt Koprja, Ankarana in Izole. Prospekt predstavlja skupno vse tri kraje in je sploh prvi, ki vsebuje poleg značilnih slik tudi zgodovinske podatke in informacije o zgodovinskih in drugih znamenitostih Koprja in Izole ter navodila za izlete na okoliške postojanke. Izšel je v slovensčini, angleščini, nemščini, francoščini in italijansčini. Natisnila ga je Tiskarna Primorskega tiska. Namenjen je domačim in tujim turistom ter potevalnim uradom.

R.

Prizadevanja za ureditev trgovin

Pred nedavnim je trgovsko podjetje »Oskrba« v Postojni odprlo v Hruševju novo obnovljeno trgovino z mešanim blagom. Trgovina je lepo in praktično urejena, blago je razporejeno po policah, kjer je na pogled vsakomur dostopno.

Trgovsko podjetje »Oskrba« Postojna je začelo načrtno obnavljati svoje poslovalnice v mestu in na podeželju. Tako sta bili v Postojni lepo obnovljeni »Galanterija« in »Mlekarna«, obnovljene pa so bile tudi trgovine v Razdrtem, Hraščah in Hruševju. Podjetje pa namerava letos obnoviti še poslovalnice v Prestranku, Planini in drugod, kjer je inventar skrajno iztrošen in večinoma še izposojen.

Podjetje ima sicer težave, ker mu ozki predpisi ne dovoljujejo večjega vlaganja sredstev v ob-

Predavanja in filmi o prometu

V okviru prometne akcije »Na cesti nisi sam« je postaja LM Divača izvedla v Senožečah, Vremah, Divači in Lokvi predavanja, združena s poučnimi filmi o vzrokih cestnih nesreč. Teh predavanj se je udeležilo lepo število ljudi. Podobna predavanja o prometu in prometnih predpisih je postaja LM Divača organizirala tudi na osnovnih šolah v Divači. Najboljši učenci so dobili pohvalne značke. V bodoče bodo taka predavanja tudi po okoliških podjetjih.

Ta prizadevanje je razumljivo, če se nekoliko ozremo na prometno statistiko sežanske občine. V letu 1958/59 je bilo v sežanski občini 78 prometnih nezgod, od teh 3 smrtno, 60 ljudi pa je bilo telesno poškodovanih. Škoda je bila ocenjena na okrog 5 milijonov dinarjev. V letu 1959/60 pa številk niso nič bolj olajševalne.

Zanimivo je dejstvo, da so v koprskem okraju največkrat krivci prometnih nesreč inozemci, oz. Italijani, ki prihajajo k nam s propustnico. Lani so od 148 nesreč zakrivil inozemci kar 102. Nezgodam je največkrat botrovala vinjenost.

Dramir

navljanje, vendar upajo, da se bo v prihodnjem letu stvar izboljšala. Potrebe so namreč velike zlasti na podeželju, kjer je podjetje »Oskrba« prevzelo trgovine od kmetijskih zadrug. E. P.

NAŠ DOMAČI FELJTONČEK

Reveži so med nami

Prvi popraznični dan. Vmes pone-delejek. V lepotilnih salonih neizogibna gneča, da je soparno vzdrušje pasjih dni leglo še z večjo težo na vrsto čemernih obrazov.

— E, državljani — štirideset strank dopolne, štirideset popolne, zato boste pač malo potrpeeli, je skoraj karajoče dejal mož v belem ogrinjalu sitnežem, ki se jim je prav ta dan, to uro in to minuto strašno mudilo. — Nikar ne mislite, da bi se nam tako mudilo, ljudje — in tudi vrat ne bi imeli odprtih po poslovnem času, če nas z davki ne bi tako privijali, je godrnjal brivec.

— Zakaj se ne zaposliš v državni delavnici, če so ti dacarji tako hu-

dičevst zoprni, je dejal nasršeno debelušček moziček in pristavil: — Rad bi te videl v moji koži in z mojim privatnim zaslužkom...

Ogovorjen je bušil v smeh, rekoč: — Ej, bratec, preveč ohlapna bi mi bila tvoja koža in končno — kdo je kriv, če poženeš ves zaslužek po grlu!

Kuštrave glave so se hihitaje spogledale, češ: le kdo vaju ne pozna, ljubčka, nergača!

Zadnja polizana glava se je odmajala v tmino tonečega dne. — Hudič vaju poberi, revežal, je zaklel možakar, očitno natreskan, ko se je spomnil razgovora v brivnici.

Pred vrati brivnice, kjer je pravkar ugasnila luč, je stal debelušček in nagovoril mojstra škarij: — Zaradi večerjajne polomije sem hudo jezen, da veš. Lepo si me izgral prav v trenutku, ko... no saj veš...

— Hočeš reči, da ti je žal, ker me je do jutra oskubila za osem jurjev, se je poskušal razburjati mož. Čez čas pa je smeje pristavil: — Sicer pa se ne jezi po nepotrebnem; nocoj se bova zabavala kot še nikoli. Domov skočim, da se preoblečem, ti pa najdi medtem taksi...

b

SPREHAJALČEVI ZAPISKI

Dan krušnih nakaznic

Če hodiš takole okoli, se ti lahko marsikaj primeri in stvari slišiš, ki bi ti sicer ostale prikrite kakor s sedmimi pečati zapečate-na knjiga. Tako sem ondan prodajal zijala po Kidričevi ulici in slišal tale pogovor dveh nemških turistov.

»Schau, schau,« je rekla ženska. »Arme jugoslawische Frauen müssen sich vor der Bäckerei noch immer anstellen.« (Glej, glej! Uboge jugoslovanske ženske se morajo še vedno nastavljeti pred pekarno.)

»Gewiss gibt es da noch Brotkarten. Arme Teuffel!« je pristavil možki. (Gotovo imajo tu še krušne nakaznice. Reveži!)

Ob teh besedah sem se ozrl proti prodajalni kruha št. 4, in glej: Nemca sta sklepala prav, zakaj več kot do srede ulice so stale ženske v vrsti in se potrpežljivo pomikale v prodajalno. Ker pa je dolžnost domačina turistu pojasniti zмотo, sem stopil k Nemcema, ju pozdravil »Heil Adenauer!« in dejal:

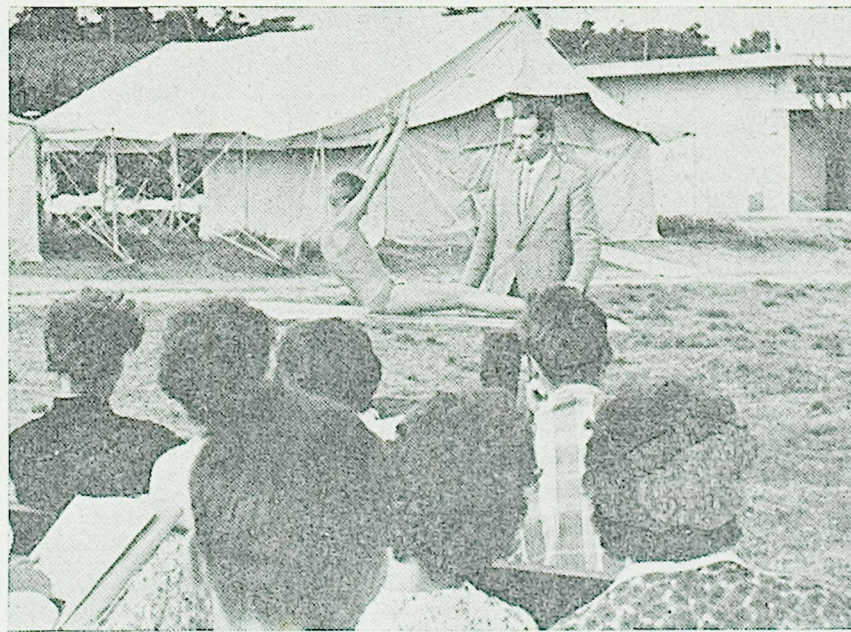
»Vaše sklepanje ob tem nastavljanju pred pekarno je res nemško jasno in temeljito, točno pa le ni. Vzrok je vaše nepoznavanje naših šeg in navad. Krušnih nakaznic pri nas že davno ni več. Postavljanje v vrsto pred pekarno je le spominsko početje. Veste, pri nas organiziramo hudo radi prireditve, s katerimi se spominjamo vojnih časov. Danes, na primer, je Dan krušnih nakaznic, in Koprčani ga slave na ta način, da se postavljajo pred pekarno v

vrsto, kakor so se v tistih hudih časih.«

»Ach, so!« (Ah, tako!) je vzkliknil Nemeč, se mi lepo zahvalil za turistično informacijo in odkorakal z obsežnejšo polovico proti Titovemu trgu. Jaz pa sem si dejal:

»Lepo in dobro si rešil čast svoje domovine, samo kaj bo, če se Nemca jutri vrneta in zopet najdeta pred prodajalno kruha št. 4 enako vrsto? Ali naj rečem, da smo Dan krušnih nakaznic podaljšali?«

N. N.

Glavni odbor Rdečega križa Slovenije je letos organiziral na Debelem križu tri zaporedne tečaje po 7 dni za 90 voditeljev podmladka RK iz vseh okrajev naše republike. Strokovnjaki, razni znani zdravniki iz Ljubljane, ki so te tečaje vodili, menijo, da je to najuspešnejša oblika podajanja snovi, ki jo imajo v programu podmladkarij. Vedo tudi povedati, da so v preteklem letu imeli na vseh šolah, katerih učitelji so se udeležili teh tečajev, zares temeljito in sistematično zdravstveno vzgojo. To je poglavitni razlog, da bodo prihodnje leto tečaj za vodje podmladka RK še bolj množični. Na sliki: tečajniki pri nazornem pouku

LOKEV PRI DIVAČI

Fluorografiranje, ki ga je izvedla zdravstvena ekipa iz zara-vilišča Golnik, so se vaščani iz Lokve udeležili stoodstotno.

Dramir

Kaj pravijo drugod ...

DOLENJSKI LIST

POSVETOVANJE HISNIH SVETOV V NOVI MESTU

Vse tri novomeške stanovanjske skupnosti so v ponedeljek, 18. julija, sklicale posvetovanje hišnih svetov. Pogovorili so se o nalogah hišnih svetov pri upravljanju stavb in gospodarjenju s sredstvi, ki jim od najemnih ostanejo. Ko so razpravljali o občinskem odloku, ki določa delež hišnih svetov od najemnih poslovnih lokalov, so ugotovili, da ni pravičen in je torej potrebno, da ga občina spremeni. Hišnim svetom ostane namreč premajhen delež. Ker je finančno poslovanje hišnih svetov precej komplicirano (lahko bi rekli, da so ga zadevni predpisi dobesedno zbirkratizirali), so se dogovorili, da bo stanovanjska skupnost opravljala servisno knjigovodsko službo. Izdelala bo ponudbo, kjer bodo določeni stroški, nato pa bodo hišni sveti s knjigovodskim servisom stanovanjskih skupnosti sklenili pogodbe.

GLAS GORENJSKE

LETOS MALO BOROVIK

Ze vrsto let ni bilo na Gorenjskem tako malo borovnic kot letos. Spomladanska slana in mraz sta vse uničila. Nekaj jih bo obradilo le v višjih legah, kar pa bo le za domače potrebe. S tem bodo med počitnicami najbolj prikrajšani otroci, saj so v prejšnjih letih z nabiranjem borovnic zaslužili kar precej denarja.

NOVICE

PENZION OD 250 DO 350 DINARJEV

Anhovska cementarna je uredila zadnja leta za svoje delavce in uslužbence počitniške hišice v Izoli. Do letos je lahko stalno prebivalo v njih 41 članov kolektiva. Letos pa so povečali kapaciteto še za 14 ležišč, tako da sedaj stalno lahko gostuje tam 55 ljudi.

Cene penziona so izredno nizke. Glede na udobnost plačajo dopustniki od 250 do 350 dinarjev na dan. Ostale stroške, ki so mnogo večji, pa krije tovarna iz svojih sredstev.

»SLOVENSKI JADRAN«
v vsako primorsko hišo

NAJPOMEMBNEJŠI DOGODEK LETOŠNIH POLETNIH IGER

Nov festivalski ogenj v Kopru

Slavnostni začetek I. jugoslovanskega folklornega festivala — Otvoritvena predstava Zbora narodnih plesov in pesmi Hrvatske LADO iz Zagreba — Nastopi še v Portorožu, Piranu, Izoli in Ankaranu — Zaključni nastop v Kopru (ansambli LADO, KOLO IN TANEC) v nedeljo, 7. avgusta

(Nadaljevanje s 1. strani)
ska domišljija pa mu je še nadelala lik ljubezni in lepote. To so pa vsi tisti atributi, ki bi jih lahko uporabili tudi za splošno oznako našega folklornega ljudskega izročila.

Ansambel LADO iz Zagreba se nam je predstavil s programom, ki ga doslej še niso izvajali in so ga naštevali za turnejo po Južni Ameriki. V izredno tehnično dognani izvedbi plesalcev in včasih svobodno stilizirani koreografiji smo spoznali ples domala vseh jugoslovanskih narodov: Ladarke iz srednje Hrvatske, istrski Balun, Vrličko kolo iz dalmatinske Zagore, ples žitorodne Bačke, vzhodne Srbije, hrvatske Posavine, makedonske komitske igre, Tanec s Krka in Lindjo iz okolice Dubrovnika, gorenske ljudske ples, fantovsko junačenje iz Banata, dalmatinska kola, banatske ples itd. Ples se sprem-

ljali godbeniki z ustreznimi instrumenti, vmes pa so pevci zapeli nekaj značilnih ljudskih pesmi. Gotovo bi veljalo omeniti še originalne in zelo bogate narodne noše, ki dopolnjujejo umetniški užitek.

Za lepo izvajanje številno občinstvo ni štedilo s ploskanjem, pogosto tudi med plesom, ko je bil tempo izredno živahen in figure bravurozne.

Lepo uspel začetek obeta tudi dober potek festivala. Če bo vreme naklonjeno, kot je bilo v začetku, ko pišemo te vrstice in zaključujemo redakcijo našega časopisa, je uspeh zagotovljen. Ob naši lepi obali imajo domači in tuji turisti, dopustniki in tudi domače občinstvo nevsakdanjo priložnost spoznavati bogato zakladnico jugoslovanske folklore. Kot bi stara babica odprla čudodelno skrinjo in pričarala iz nje v slikovito nošo odeto mladost in po-

let današnje Jugoslavije. Vse nam je tako blizu in domače, izročilo iz davnine in temperamentni polet od danes, tuji pa strmijo nad našo polnokrvnostjo in radoživostjo. Ko že utihne zadnje navdušeno ploskanje in izvajalci s prikloni in rožami zapuščajo oder, še zadnjič ujamejo poblisk reflektorja na državnem grbu in simboličnem napisu: JUGOSLAVIJA PLEŠE IN POJE.

Z. L.

LETOŠNJI FILMSKI FESTIVAL V PULJU JE KONČAN

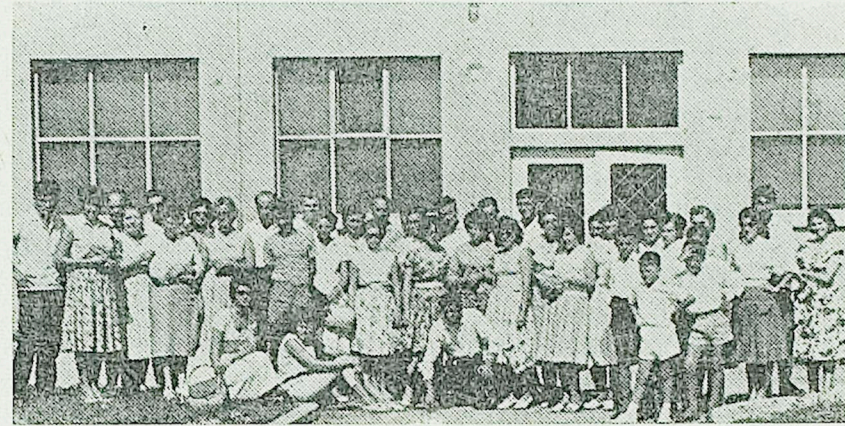
Najboljši filmi: Deveti krog, Vojna in Tri Ane

Vsakoletni filmski festival v Pulju je zaključen in razglasili so najboljše filme, režiserje, scenariste, snemalce in igralske pretekle sezone. Za najboljši film je žirija proglasila film **DEVETI KROG** režiserja Franca Stiglica v proizvodnji Jadran-filma iz Zagreba. Film je prejel nagrado »Zlata arena«. Za drugi najboljši film so proglasili film istega podjetja **VOJNA** režiserja Veljka Bulajića, kot tretji najboljši film pa so izbrali **TRI ANE** v režiji Branka Bauerja in proizvodnji Vardar-filma. Nagrado za režijo in »Zlato arena« je dobil letos Veljko Bulajić za film »Vojna, Zora Drenbah nagrado in »Zlato arena« za scenarij filma »Deveti krog« in Ivan Marinček za fotografijo v filmu »Deveti krog«. Isti film je odnesel tudi nagrado za glasbo, dobil jo je skladatelj Branimir

Sakač. Nagrado za scenografijo so podelili Dušku Juričeviću za film »Vojna«, nagrado za ozvočenje pa Franju Jurjcu za film »Akcija«. Za igralske stvaritve je žirija podelila nagrado za najboljšo moško vlogo in »Zlato arena« Antonu Vrdoljaku za vlogo v filmu »Vojna«, za najboljšo žensko vlogo pa Dušici Zegarac za vlogo Ruth v filmu »Deveti krog«. Za najboljši epizodni vlogi sta dobila nagradi Branko Tatić (»Deveti krog« in »Tri Ane«) in Svetlana Mišković (»Tri Ane«). Posebno so še nagradili najboljšo vlogo v filmski komediji, mladinski film in dodelili posebne diplome Cesaru Zavattiniju za scenarij filma »Vojna« in poljski igralci Ivi Krzyzewski za vlogo v filmu »Vojna«.

REFORMA STUDIJA NA AKADEMIJI ZA IGRALSKO UMETNOST

Na Akademiji za igralsko umetnost so profesorski zbor in študentje izdelali obširno poročilo, v katerem so po principih reforme visokošolskega študija predložili uvedbo 3-stopenjskega študija in razširitev dejavnosti akademije še na področje filma, televizije in radio. Zato se bo Akademija v bodoče tudi imenovala Akademija za gledališče, film, televizijo in radio. Študij se bo razvijal v treh smereh: prva bo izrazilo umetniška, kjer bodo vzgajali študente v igralske, režiserje in dramaturge, druga smer bi predstavljala novo osnovani pedagoški oddelek, ki bi dal bodoče predmetne učitelje in profesorje za estetsko vzgojo, in tretji oddelek, ki bi predstavljal podiplomski študij. Prvi oddelek bi hkrati pritegnil kostumografe, scenografe in filmske ter televizijske snemalce, drugi oddelek pa bi organiziral posebne tečaje za dodatno izobrazbo s področja ljudske prosvete ipd. Tako bi dejavnost nove Akademije bila prilagodena potrebam družbe.

Pretekli teden so vrnilo poreški grafičarji svojim koprskim kolegom pri Primorskem tisku obisk in so si ob tej priložnosti ogledali novo tiskarno Primorskega tiska, tovarno Tomos, njihovi koprski prijatelji pa so jim razkazali tudi druge znamenitosti Kopra. Na sliki: grafičarji iz Poreča pred novo tiskarno ČZP Primorski tisk

NAŠI ŠOLSKI PROBLEMI

Nova osnovna šola na koprski Bonifiki

Na zadnji seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev v Kopru so odborniki poslušali izčrpno poročilo predsednika Sveta za šolstvo tovariša Petra Martinca o dosedanjih uspehih in tudi težavah pri izvajanju šolske reforme in prilagoditvi šolstva potrebam in zahtevam socialistične družbe.

Poročilo je govorilo o organizaciji šolske mreže, učencih, učnem in vzgojnem kadru, o materialnih vprašanjih, učilih in opremi, o materialnem stanju učiteljstva, o šolski pre-

hrani, o povezavi šole z zaledjem, o družbenem upravljanju v šolstvu, o manjšinskem šolstvu, o štipendiranju, o nižji glasbeni šoli, vzgojnih zavodih in predšolski vzgoji. Med najvažnejšimi trenutnimi nalozami je prav gotovo vprašanje šolskega prostora, ki ga v razvitejših šolah manjka, medtem ko v nižjeorganiziranih šolah preostaja. Poročilo med drugim pravi takole:

Najaktualnejši je ta problem v Kopru, kjer je naraslo število učencev od leta 1954-55 do leta 1959-60 od 668 na 1603 ali za 131 %, medtem ko se je učilniški prostor povečal ob enem z učilnicami, najetimi v drugih stavbah, za komaj 50 %. Danes odpade na enega učenca v Kopru 0,70 m² učilniškega prostora, medtem ko zahtevajo predpisi najmanj 1,5 m².

Ker je problem učilniških prostorov prav tako pereč za drugih koprskih šolah, ki ne morejo dati nikomur na razpolago svojih prostorov, bo mogoče jeseni urediti pouk le z uvedbo tretje izmene v nekaterih razredih. Za nemoten pouk v dveh izmenah bi moralo biti v Kopru na razpolago vsaj 26 učilnic za razredni pouk, poleg vseh drugih specialnih učilnic.

Na skupnem sestanku republiških, okrajnih in občinskih predstavnikov je bilo sklenjeno, da bodo zgradili v Kopru novo poslopje s 16 razrednimi učilnicami namesto doslej predvidenih 10. V ta namen bodo prevzeli že preizkušeni in odobreni projekt osemletne šole v Planini pri Kranju. Po vsestranskem razmotrivanju je bilo mogoče le na Bonifiki dobiti primerno lokacijo. Ta šola bi postala v bodoče osrednja šola, medtem ko bi morda v Semedeli zgradili začasne šolske prostore za nižje razrede, dokler ne bi tudi tam prišlo do gradnje šolskega poslopja za popolno osemletko. Po zgraditvi novega šolskega poslopja na Bonifiki bi prostore šolskega poslopja na Belvederu še nadalje uporabljali v šolske namene s tem, da bi uredili specialne učilnice in delavnice ter kabinete poleg potrebnega števila razrednih učilnic. Medtem ko bi imela šola na Bonifiki kapaciteto okrog 1.100 učencev, bi sedanja stavba na Belvederu prevzela ostale učence.

V razpravi so odborniki poudarili, da pri reševanju raznih vprašanj okrog šolstva premalo koristimo izkušnje drugih občin, okrajev ali celo republik in da je najti v nekaterih novih šolah primere slabega in neodgovornega vzdrževanja inventarja in šolskih prostorov. Nadalje so se odborniki še držali pri vprašanju šolske in mlečne kuhinje. To vprašanje rešuje sicer posebna komisija, vendar bi bilo treba o tem spregovoriti še na zborih volivcev.

Zaključki, ki so jih sprejeli odborniki, postavljajo pred naše družbene in upravne organe v šolstvu nove naloge z željo, da bi usposobili mladi rod za dobre strokovnjake in bodoče upravljavce v našem družbeno-političnem in gospodarskem življenju.

ZENA IN DOM ★ ZDRAVSTVO IN VZGOJA ★ OTROK IN DRUŽINA ★

Kakšna naj bo oprema otroka, ko odhaja na letovanje

Zopet je zaključeno šolsko leto in prišel je tako zaželeni čas počitnic. Organizatorji letovanj imajo polne roke dela ob pripravah, otroci pa se veseli in z neučakanostjo pričakujejo počitnic. Starši seveda zopet skrbijo, kaj vse bo potreboval otrok v svoji garderobi, ko bo odhajal na letovanje. Mnogokrat je v prevelikih kovčkih vse preveč opreme — ter marsičesa odveč.

Kaj vse naj da mamica otroku s seboj na letovanje bomo skušali naštet — torej najpotrebnejša oblačila, obutev in ostale potrebščine. Ze šolski zdravnik odloči pri zadnjem zdravniškem pregledu, v kakšno letovanje bo odšel otrok — ali višinsko ali obmorsko. Veliko število zdravih otrok, starih nad 10 let, pa odide na taborjenje. Garderoba, katero vzame otrok s seboj, se pa mora prilagoditi podnebnim razmeram.

Toaletne potrebščine, kot milo v škatlici, zobno krtačko v škatlici, zobno pasto, kozarček, glavnik, vse to naj bo v vrečki, tako da se posamezni predmeti ne porazgubijo. Poleg omenjenih potrebščin naj ima otrok s seboj še dve brisači, in dve slabši zarobljeni krpi (ki jih bo uporabljal za brisanje nog). Tudi vrečko s priborom za čiščenje čevljev ne smemo pozabiti, prav tako tudi ne majhne vrečke z najnujnejšimi sivalnimi potrebščinami. Telesno perilo preračunajmo tako, da bo imel otrok možnost dvakratnega preoblačenja (3 spodnje hlače — 2 triko srajčki) nato 2 pižami ali 2 spalni srajčki. Tudi nekaj robcev pridaemo. Za višinsko letovanje in taborjenje pa je dobro oskrbeti, otroku trenerke, katere mu bodo ob hladnih večerih in jutrih zelo koristile. Poleg perila dopolnimo garderobo še z obleko, ki naj bo iz pralnega blaga, za deklice 1 do 2 oblecki oz. krilca in 2 bluzi, za deč-

ke pa 2 platnenih hlačk ter 2 do 3 srajčke. Kopalnih hlačk ne smemo pozabiti. Najprimerneje je, da damo otroku 2 para kopalnih hlačk, da si jih lahko preobleče takoj po kopanju. Pri otrocih, ki bolehalo za vnetjem srednjega ušesa, pa dodamo še kopalno čepico.

Misliti moramo tudi na vremenske neprilike, ki so prav tako ob morju; marsikdaj se ozračje zelo ohladi, tako da potrebuje otrok tudi volneno jopico, ruto oziroma čepico, če mogoče še vetrni jopič ali gumirano pelerino; to velja za morje kot tudi višinske predele. Za obutev mu oskrbimo 1 par močnih čevljev in 1 par copat. Poleg čevljev naj ima še 1 do 2 para kratkih nogavic ter 1 par dolgih nogavic oz. zabice.

V kovček oz. nahrbtnik damo otroku še nekaj pisalnih potrebščin, nekaj dopisnic in dva obešalnika.

Otroci, ki odhajajo na taborjenje, pa naj imajo s seboj še odejo in 2 topli rjuhi. V nahrbtnikih, ki jih vzamejo s seboj na taborjenje, naj si otroci sami naredijo morda iz lepenke mape, v katere zlože perilo in obleko, da se ne mečka.

Vsi predmeti, ki jih vzame otrok na letovanje, naj bodo označeni. V nahrbtniku oziroma kovčku mora biti tudi seznam predmetov z imenom ali naslovom lastnika, da ne pride do neljubih zamenjav.

Starše skrbi tudi potovanje, skrbli jih, kako bo z otrokovo prehrano. Zato mu moramo dati s seboj nekaj suhe hrane in manjšo steklenico limonade. Vse to naj ima otrok v vrečki, katero pa ima posebej v mreži, da ne bo odpiral kovčka oziroma nahrbtnika, kadar bo potreboval hrano. (Po »Sodobnem gospodinjstvu«)

Novo revije

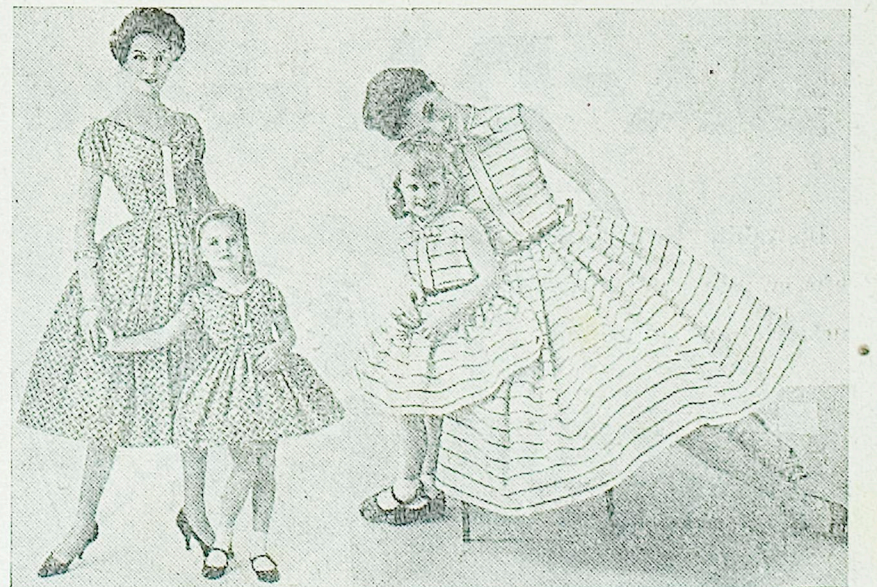
»SODOBNO GOSPODINJSTVO« ŠTEV. 5/60

Peta letošnja številka »Sodobnega gospodinjstva« poroča obširno o razstavi »Družina in gospodinjstvo 1960«. Tina Maležič piše o novih nalozah, ki stojijo pred nami v zvezi z delovanjem šolskih mlečnih kuhinj. Pripraviti je treba vse potrebno, da jeseni ne bo nobenega šolskega otroka brez malice v šoli. O pravem času objavlja revija napotke staršem, kako naj opremijo otroka, ko odhaja na letovanje. Gospodinjstvom, ki perejo v mehaniziranih hišnih pralnicah, bodo dobrodošli recepti za pranje v Himo pralnem stroju. Zanimiv je prispevek o novem izdelku Tovarne emaljirane posode v Celju, ki je pričela izdelovati emaljirano omarico, kombinirano s pomivalnimi koriti. Potrošnikom sta namenjena prispevka o vzdrževanju plastičnih oblog v stanovanju in o možnostih reklamiranja pri nakupu tekstila.

Ta številka objavlja tudi izide preizkušeni golaževih konserv, ki jih je preizkusala grupa prehrabnih strokovnjakov. Strokovnim mnenjem o zunanji opremi, kvaliteti konserv, embalaži, ceni in uporabnosti so priloženi tudi preizkušeni recepti za pripravo golaževih konserv.

OBZORNİK 60, Štev. 7

Iz vsebine:
Erskine Caldwell: Poslednja obletnica; Ludovika Kalan: Ob košnji, Hip utehe; Jaroslav Hašek: Borec za ljudske pravice; Dr. G. Routh: Moderni sužnji v Južni Afriki; B. B.: Shakespeare, največji pesnik človeka; Dva Shakespeareova soneta; Vaclav Cibulka: Zgodba o medvedih; Ambrose Bierce; Jezdec na nebu, Collette, poznavalka žensk; Virgil Barker: Peter Bruegel starejši; Willy Ley: Potovanje po vesolju; Abd el-Kader, borec za arabsko Alžirijo; Heinz Haber: Naš prijatelj atom; G. d'Avala Valva: Ultrazvok; Roda Roda: Moja prva žena Brigita; U. Dunkel: Človek odkriva nove živali; Dr. James A. Oliver: Obilne kačje pojedine; Starinska in moderna očala; Domača kozmetika; Dr. M. N.: Pot do zdrave, častitljive starosti; Slikovna priloga: Peter Bruegel starejši.

Naslov te zamisli je: za tri in za trilindesetletne. Torej za mamico in za hčerko enako obleko. Zamisel je praktična, ker tako prihranimo pri blagu in ga porabimo precej manj

EDEN IZMED KOPRSKIH PROBLEMOV, KI TERJA

nujno rešitev

Bomo imeli do jeseni gledališko dvorano?

Že dolgo vemo, da gledališka dvorana v Kopru terja nekatera nujna popravila, da pa bi bilo razen tega dobro tudi razširiti oder in okrepiti svetlobni park, kajti oboje ne ustreza več sodobnim zahtevam odrske umetnosti. Sočasno je izbil dno neljub dogodek ob gostovanju simfoničnega orkestra Centralnega doma JLA iz Beograda, ko je pregorela jeklena žica in je velika luč tresčila med orkestraše in se je le slučajno zahvaliti, da ni bilo ranjenca ali celo smrtno žrtve. Organi Tajništva za notranje zadeve so stvar takoj raziskali in izdali prepoved uporabe dvorane. Z njihovim sklepom je soglašala tudi republiška komisija in tako je prepoved končno veljavna. Zahteva: popravilo in varna ureditev električne napeljave.

Zdaj gre za to, kdo bo prevzel to popravilo in predvsem, kdo ga bo plačal. Ugotovili so, da niti koprski ObLO in seveda še manj Zavod Primorskih prireditev nista pravna lastnika gledališke dvorane in se zato otepaata odgovornosti in finančnega bremena. Seveda ni naša naloga, da bi zdaj ugotavljali in iskali pravno osebo, pač pa nas zanima dejstvo, da se bliža jesen, ko bi se morala začeti zimska sezona in ko ne bodo več mogoče predstave na prostem. Takrat pa nas zna doleteti usoda Postojne ali Pirana, ki sta že dve leti brez dvorane in zato tudi brez vseh kulturno-umetniških prireditev. To bi bil verjetno velik udarec za vse tisto številno koprsko občinstvo, ki je že navajeno na bogato zimsko sezono raznih gostovanj in domačih prireditev.

Upamo, da bodo pristojni forumi našli ustrezno rešitev tudi za to vprašanje in da nam ne grozi pozimi velika kulturna suša.

Radio KOPER

NEDELJA, 7. avgusta: 8,00 Domače novice — 8,05 Kmetijska oddaja: Vključevanje mladine v kmetijske šole — KZ Ajdovščina in njeni problemi — Izkušnje drugih — 8,30 Za dobro jutro vam bodo zapeli in zaigrali... — 9,00 Nedeljska reportaža: Vse to ni bilo potrebno — 9,15 Zabavni zvoki — 9,45 Poje Doris Day — 12,30 Sosedni kraji in ljudje — 14,00 Glasba po željah — 15,00 Poročila — 15,10 Poje Gorenjski vokalni kvintet — 15,30 30 minut z velikimi revijskimi orkestri.

VSAK DAN je ob 7,15 in 7,40 Glasba za dobro jutro, vmes ob 7,30 Poročila, Poročila so še ob 13,00 in 15,00. Ob 13,40 so Kmetijski nasveti, ob 15,10 pa Zabavna glasba, vmes reklame.

PONEDELJEK, 8. avgusta: 13,45 15 minut z ansambлом Mojmir Sepeta in Jožeta Kampiča — 14,00 S popevkami doma in na tujem — 14,30 Sportni pregled — 14,40 Z orkestrom Michel Legrand: V spomin na Rim — 15,00 Poročila — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Ruske narodne pesmi.

TOREK, 9. avgusta: 13,45 Odlomki iz oper — 14,30 Mladi mladim na počitnicah (Otroški zbor osnovne šole v Dornberku in pionirji glasbene šole v Tolminu) — 14,50 Glasbena medigra — 15,30 Melodije iz filmov.

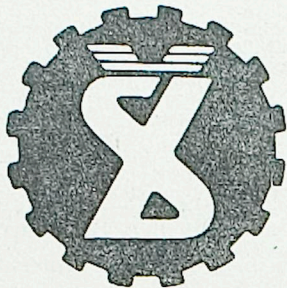
SREDA, 10. avgusta: 13,45 Igra kitarist Chet Atkins — 14,00 Operetne melodije — 14,30 Kulturni zapiski — 14,40 V ritmu polke in valčka — 15,30 20 minut z domačimi pevci — 15,50 Igra kvintet Art Van Damme.

ČETREK, 11. avgusta: 13,45 Nekaj priljubljenih opernih melodij v izvedbi orkestra Arturo Mantovani — 14,00 Glasba po željah — 15,30 Narodne pesmi in plesi iz raznih krajev.

PETEK, 12. avgusta: 13,45 Popevke in ritmi od tu in tam — 14,30 Domače aktualnosti: Komune in pomorstvo — 14,40 Bosenske in hercegovske narodne pesmi v priredbah Frana

Mačejovskega in Mladena Pozajčiča pojeta moški in ženski zbor RTV Ljubljane p. v. Milka Skoberneta.

SOBOTA, 13. avgusta: 13,45 Domači odmevi — 14,30 Primorski tednik — 14,45 15 minut z orkestrom Stanley Black — 15,30 Kar hočete — pisan spored ritmov in popevk.

OBIŠČITE IV. MEDNARODNI SEJEM TEHNIKE Z RAZSTAVO NUKLEARNE ENERGIJE V BEOGRADU

od 23. VIII. do 2. IX. 1960

- ★ Sodobna tehnika za vse panoge gospodarstva in javne službe
- ★ Kaj je atom in kako služi človeštvu
- ★ Tehnika v gospodinjstvu in vsakdanjem življenju

Popust na železnici in ladjah
★ Ne zamudite priložnosti!

Kino

KOPER, Letni kino Vojko: 5.—7. avgusta ameriški barvni cinemascope film HUDICEV VRT; 8.—9. avgusta španski film DOBRODOŠEL, MR. MARSHALL; 10.—11. avgusta argentinski film DVOJE BREZ SONCA.

PIRAN, »Garibaldi«: 5. avgusta ameriški barvni cinemascope film PRINC IGRALCEV; Letni kino: jugoslovanski film TRI ČETRTE SONCA; »Garibaldi«: 6. avgusta ameriški barvni cinemascope film TETO-VIRANA ROZA; Letni kino: ameriški barvni cinemascope film PRINC IGRALCEV; 7. avgusta: »Garibaldi«: ameriški barvni cinemascope film OSVAJALEC; Letni kino: ameriški barvni cinemascope film TETO-VIRANA ROZA; 8. avgusta: »Garibaldi«: jugoslovanski film TRI ČETRTE SONCA; Letni kino: ameriški barvni cinemascope film OSVAJALEC; 9. avgusta: »Garibaldi«: italijanski film LJUBEZEN IN POČITNICE; Letni kino: jugoslovanski film VRATA OSTANEJO ODPRTA; 10. avgusta: »Garibaldi«: jugoslovanski film VRATA OSTANEJO ODPRTA; Letni kino: italijanski film LJUBEZEN IN POČITNICE; 11. avgusta: »Garibaldi«: ruski film ŽERJAVI LETE; Letni kino: francoski vstavišon film TI STRUP.

PORTOROŽ, Ljudski dom in Letni kino: 5. avgusta ameriški barvni film DIVJA LETA; 6. avgusta jugoslovanski film TRI ČETRTE SONCA; 7. avgusta ameriški barvni vstavišon film PRINC IGRALCEV; 8. avgusta ameriški VV film TETO-VIRANA ROZA; 9. in 10. avgusta ameriški barvni cinemascope film OSVAJALEC; 11. avgusta italijanski film LJUBEZEN IN POČITNICE.

IZOLA, kino »Zvezda«: 5. avgusta španski film DOBRODOŠEL, MR. MARSHALL; 6. in 7. avgusta ameriški barvni vstavišon film TRIJE NASILNEŽI; 8. in 9. avgusta argentinski film DVOJE BREZ SONCA; 10. in 11. avgusta francoski cinemascope film LJUBIMCI.

SKOPIJE: 6. avgusta španski film DOBRODOŠEL, MR. MARSHALL; 7. avgusta argentinski film DVOJE BREZ SONCA; 11. avgusta francoski barvni film OBCESIJA.

SMARJE: 6. avgusta argentinski film DVOJE BREZ SONCA; 7. avgusta španski film DOBRODOŠEL, MR. MARSHALL; 10. avgusta ameriški barvni film OBCESIJA.

POSTOJNA: 5.—7. avgusta ameriški barvni cinemascope film VITEZI OKROGLE MIZE; 9.—10. japonski film ULICA SRAMU.

PRESTRANEK: 7. avgusta ameriški film PREKO MNOGIH REK.

SEŽANA: 5. avgusta francoski film ZAKON JE ZAKON; 6.—7. avgusta jugoslovansko-francoski film MIHALO STROGOV; 9.—10. avgusta ameriški film TROJE BESNIH; 11. avgusta francoski film MONT-PARNASSE 19.

PIVKA: 6.—7. avgusta italijanski film FILUMENA MARTURANO; 10.—11. avgusta italijanski film NAVADNO NEPOZNANI LOPOVI.

Razpis

LJUJSKA UNIVERZA OKRAJA KOPER prireja v šolskem letu 1960-61 naslednje tečaje in predavanja:

I. Center za delo z izrednimi študenti:
a) Pripravljalni tečaj za sprejemne izpite na pravno fakulteto — Pripravljalni tečaj za sprejemne izpite na ekonomsko fakulteto — Pripravljalni tečaj za sprejemne izpite na višjo komercialno šolo.

POGOJI: Kandidati morajo imeti najmanj popolno osemletko ali njej podobno šolo in 4 leta staža v gospodarstvu ali državni upravi.
b) Predavanja za I. letnik pravne fakultete — Predavanja za II. letnik pravne fakultete — Predavanja za I. letnik ekonomske fakultete.

POGOJI: Vpis na dekanatu ustreznih fakultete.

II. Strokovno izobraževanje:

Začetni stenografski tečaj — Knjižgovodski tečaj — Tečaj za kinooperaterje za 16 mm filme.

III. Sola za tuje jezike:

Nadaljevalni tečaji: angleški, italijanski, nemški in francoski.

Začetni tečaji: angleški, italijanski, ruski, nemški in esperanto.

VPIS: Interesenti naj dostavijo pismene prijave na naslov: LJUJSKA UNIVERZA OKRAJA KOPER — Krekova ulica 5, Koper, do 31. avgusta. Informacije in pojasnila dobite pri LU okraja Koper, telefon št. 162, vsak dan od 8. do 14. ure.

POZIV

Pozivamo vse delavce, ki so bili zaposleni v našem podjetju v letu 1959, da do 31. oktobra 1960 dvignejo ostanek osebnih dohodkov po končnem obračunu za leto 1959.

»DELAMARIS«

Kombinat kons. industrije
Izola

Napoved vremena

za čas od 5. do 12. avgusta 1960

Področje visokega zračnega pritiska se je v zadnjih dneh ustalilo in zato smo šele sedaj vstopili v pravo poletje s povečanjem temperature zraka. Topli dnevi bodo v vsej prvi polovici avgusta, vendar pa niso izključene krajše spremembe vremena, saj so sredi poletja v naših krajih krajevne padavine, posebno v popoldanskih urah, dokaj pogoste.

Za konec avgusta predvidevajo vremenoslovci ponovni padec temperature zraka in morja.

NOVE REVIJE

OBZORNIK 60, Štev. 8

Iz vsebine:

Mulk Raj Anand: Kašmirska idila; Pesmi neznanih pesnikov Daljnega vzhoda; Arnošt Lustig: Grižljaj; Kako je živel »Sveta Rusija«; B. B.: Goethe; Goethe: Iz pesmi »Božanskost«; Peter Vorina: Ali je angleški film premagal krizo? W. Somerset Maugham: Biserna ogrlica; A. R. Ferrarist: Sulejman Veličastni in ruska sužnja Roselana; Horst Münnich: Sušna in deževna doba ob Poprovi obali; Heniz Bertram: Drama ob jezeru; Ulrich Dunkerl: Človek odkriva nove živali; Plemelj: Obisk; Plemelj: Vodovodna pipa; Domača kozmetika; Slikovna priloga: Angleški film.

Komisija za štipendije pri upravnem odboru Splošne

plovbe Piran razpisuje za šolsko leto 1960-1961 naslednje štipendije:

2 EKONOMSKA FAKULTETA LJUBLJANA

2 VIŠJA KOMERCIALNA ŠOLA MARIBOR

4 VIŠJA POMORSKA ŠOLA RIJEKA (ekonomski odsek)

2 VIŠJA POMORSKA ŠOLA RIJEKA (radiotelegrafski odsek)

1 FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO LJUBLJANA

5 SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA KOPER
ALI LJUBLJANA

Prednost imajo slušatelji višjih letnikov z boljšim učnim uspehom, otroci kolektivov in tisti, ki stanujejo blizu sedeža podjetja.

Prošnje poslati upravi podjetja v Piranu, Župančičeva ulica 24, do 20. avgusta 1960.

Mali oglasi

DOBRO OPREMLJENO SOBO, na razpolago od 15. avgusta dalje, dajemo v najem dobro situirani ženski. Ponudbe poslati na upravo Jadrana pod »Udobnost«.

ZAMENJAM SOBO V KOPRU za Izolo—Piran. Ponudbe: Koper, Resljeva 1.

OTROŠKO POSTELJICO belo, z zimsko ugodno prodam. R. Borovič, Zobna ambulanta, Koper.

OB PRIHODU V TRST ne pozabite obiskati dobro znano trgovino Casa DELL'IMPERMEABILE V ULICI S. NICOLÒ 22. V njej dobite največjo izbiro moške, ženske in otroške konfekcije, dežnih plaščev, vse vrste vetrnih jopičev, bund, dežnikov itd. po najnižjih cenah. Zagotavljamo, da boste zadovoljni z nakupom v naši trgovini. Kdor dostavi odrezek tega oglasa, dobi poseben popust.

Obvestilo

Urad za najdene predmete pri ObLO Koper bo priredil 17. avgusta 1960 ob 15. uri v prostorih Okrajne gasilske zveze v Kopru, Titov trg 3

javno razprodajo najdenih predmetov (kovčki, aktovke, ženske jopice, ure itd.).

Urad za najdene predmete
ObLO Koper

AVTOTURISTIČNO PODJETJE SLAVNIK KOPER

bo s 6. avgustom na željo potnikov vzpostavilo šolsko avtobusno progo KOPER—GRACIŠČE, ki bo obratovala ob delavnikih po že objavljenem voznem redu.

Od 8. avgusta dalje bo ob delavnikih, razen v sobotah, uknjena avtobusna proga PIRAN—KOPER—PIRAN z odhodom iz Pirana ob 23,00 in povratkom iz Kopra ob 00,05.

Razpis

Upravni odbor preskrbovalnega podjetja »SNEŽNIK« Ilirska Bistrica razpisuje mesto računovodje.

Pogoji:
Visoka strokovna izobrazba in 2 leti prakse v stroki. — Višja strokovna izobrazba in 4 leta prakse v stroki. — Srednja strokovna izobrazba z opravljenim strokovnim izpitom in 2 leti prakse v stroki na vodilnem mestu. — Nižja strokovna izobrazba z opravljenim strokovnim izpitom za knjigovodje z 10-letno prakso v knjigovodstvu, ter da je bil najmanj 5 let na vodilnem delovnem mestu kot vodja računovodstva.

Prošnja z opisom dosedanega dela dostaviti upravnemu odboru v roku 10 dni po razpisu.

Preskrbovalno podjetje »SNEŽNIK« Ilirska Bistrica

4 MOŠKE VAJENCE V UK:

- za kovinsko stroko,
- tekstilno stroko,
- drogerijsko stroko
- in električni material

sprejme Trgovsko podjetje »JADRO« PIRAN. Po novem odloku Trgovinske zbornice LRS traja učna doba samo 2 leti. Stanovanje preskrbljeno. Pismene ponudbe na naslov.

Za spremembo pojdimo malo na naše »planine« — tako na primer na Štjak, od koder je prekrasen razgled po Vipavski dolini, na Kras in vse do morja. Prekrasen razgled in lepo je po vsej vasi, dokler ne prideš — do šole. Tamkaj pa se lepota neha, vsaj kadar vstopiš. »Razveselita« se ti nos in oko, da je veselje. Vse po hodniku in prostorih na obeh straneh. Pa dvoranica-drvarnica, pa sanitarije in vsi drugi prostori spodaj in zgoraj. In da ne pozabim še mlečne kuhinje, kjer se še lahko posladkaš s posušeno marmelado v konzervi škattli ali pa obližeš vilice, ki so jih pozabili pomiti. Morda bi lahko dobil še kaj drugega, ko ne bi vsenaokrog preveč gospodarile miši, ki so priboljške že pospravile. Pri tem si lahko misliš, da je verjetno hkrati z učitelji in učenci odšel na počitnice tudi ves šolski odbor v vasi — čeprav bi bil vsaj

Barba Vane pravi...

za slovo lahko malo pospravil (ali vsaj dal pospraviti...).

Cel kup pritožb imam spet čez gostinske lokale in njihove delavce. Skoraj se mi ne zdi pametno, da bi jih zdaj pral — pustimo to, da mine sezona, pa bomo potem posvetili vsem grešnikom nekaj lekcij na podlagi zdaj doseženih izkušenj. Pa res ne gre samo za cene ali samo za postrežbo ali samo za kvaliteto jedi in pijače, ne samo za hotelske storitve in podobno. Enega in drugega je dovolj. Radi bi le dosegli, da ne bomo morali mi — navadni državljanji, potrošniki in koristniki gostinskih storitev samo deloma — plačevati prek ljudskih odborov slabega gospodarjenja, še slabšega zaradi nerazumljivo nezainteresiranega odnosa nekate-

rih gostincev do gosta in do svoje službe. Seveda k sreči ne velja to za vse ali vsaj ne za večino izmed njih, vendar pa jih je še veliko, ki bi bili verjetno bolj prizadeti, če bi bila hkrati z izgubo v podjetju neposredno prizadeta tudi njihova plača. Vsekakor pa se meni, Vanetu, zdi, da so prav po gostinskih podjetjih organi delavskega samoupravljanja premalo uveljavljeni. Zaradi sezonskega značaja dela? Zaradi nenehnega »rehanjanja iz podjetja v podjetje? Zaradi zanašanja na pomoč skupnosti? Kdo bi vse to vedel, dejstvo je le, da bo treba še veliko in temeljitega pranja in tudi carskih rezov, preden bodo stvari na svojem mestu tudi na tem področju. Velika sreča je, da imamo tudi dobre in celo prav dobre zglede gospodarjenja v podjetjih, kjer razen tega veliko napravijo tudi za odpravljanje napak svojega strežnega osebja in podobno. Kaj če ni morda prav v tem kal uspehov in skrivnost, ki bi jo tako radi odkrili?

Isto velja za trgovino. Posebno za trgovino s sadjem in zelenjavo. Letos je ta preskrba nekoliko boljša — vendar pa še ne perfektna. Stojnice za sadje v Ankaranu in drugod na obali so še vedno prazne ob nedeljah popoldne, ko bi bilo morda največ prometa in ko si kopalca na peščini ali pešec na razgretem pločniku najbolj zaželi sočno breskev ali hruško. Posebno je bilo hudo mamiči, ki ni mogla vsaj z enim sadžem dostreči svojemu malčku, ko sta šla mimo praznega »štantana« in je fantiček spraševal: »Mamica, zakaj ni več breskev?«

Drugo pa prihodnjč, ker me že lovi pomanjkanje — prostora. Do tedaj pa vsi prav lepo pozdravljeni! Vaš Vane

DA-DA kocka

Uporabite jo pri kuhi zelenjavne juhe, enolončnice (mišneštre), omak in prikuh

Proizvod:
DELAMARIS
IZOLA

ODPRTO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE JADRNIC »SNIPE«

Zoričič državni prvak, med domačini najboljša Čok in Majerič

Od srede do nedelje je bilo v Koprskem zalivu državno prvenstvo jadrnic Snipe, ki je imelo tokrat mednarodni značaj. Udeležili so se ga namreč tudi gostje iz Italije in iz Francije. Na startu se je pojavilo vsega skupaj 22 jadrnic, od tega 1 iz Pariza, 3 iz Trsta, 1 iz Milja, 5 iz Kopra, 2 iz Izole, 1 iz Pirana, 5 iz Splita, 3 iz Reke in 1 iz Lovrana.

Tekmovalci so prevzeli pet regat. V prvi je zmagal Toffaloni (Trst), v drugi Zoričič (Split), v tretji Tomič (Split), v četrti Grego (Reka) in v peti Babič (Reka). Naslov državnega prvaka je osvojil Zoričič, med domačini pa sta bila najboljša Čok in Majerič.

PRVA REGATA ZA TRŽAČANA
 Ze prva regata je bila huda preizkušnja za tekmovalce. Pihal je namreč močan jug, ki ni obetal nič dobrega. Ko so bili tekmovalci nekako na sredni poti, jih je zajela nevihta z burjo. Nekateri niso vzdržali v borbi z valovi in so morali priskočiti na pomoč motorni čolni. Mnogo odobravanja pa je požela francoska posadka Courteaud-Maniere zaradi svoje požrtvovalnosti. Francoza sta bila precej časa med vodečimi, 100 metrov pred ciljem pa je njuno jadrnico zadel močan rafal vetra in jo prevrnil. Vse je kazalo, da bosta ostala Francoza v prvi regati brez točk. Tega mnenja je bila tudi posadka motornega čolna, ki jima je hotela nuditi pomoč. Toda Francoza sta pomoč odklonila in napravila redek podvig: s plavanjem sta potiskala jadrnico vse do cilja in osvojila petnajsto mesto.

V tej regati je odlično krmaril tudi Koprčan Cerkvenik. Mnogi so mislili, da se bo resno potegoval za eno izmed prvih mest, žal pa je pozneje povsem razočaral.

Izidi prve regate:
 1. Hazel (Toffaloni, Trst), 2. Liburnia (Silla, Trst), 3. Delfin (Cerkvenik, Koper), 4. Grlica (Zoričič, Split), 5. Delta (Grego, Reka).

FAVORITI NA NEPROSTOVOLJNEM KOPANJU

Po prvi regati je kazalo, da se bo razvijala ostra borba za prvo mesto med obema Tržačanoma, državnim prvakom Gregom, Koprčanom Cerkvenikom in drugoplasiranim z lanskega prvenstva Zoričičem. Toda burja, ki je pihala s hitrostjo 30 km na uro, v sunkih pa do 50 km na uro, je prekržala vse račune. Vsi favoriti so se namreč prevrnili v morje, ali pa so bili diskvalificirani zaradi raznih nepravilnosti. Tako si je Zoričič nabral toliko točk, da ga v naslednjih regatah nobeden ni mogel ujeti.

V tej regati se je pokazalo, kako slabo so pripravljene domačini. Mnogi so pričakovali, da bodo prav Koprčani najbolj poznali morje in veter, toda zgodilo se je obratno: na splošno presenečenje so bili namreč prvi deležni neprosto voljnega kopanja. Prvenstvo je pokazalo, da bodo morali iti domačini večkrat na morje in vaditi tudi takrat, ko burja razburka gladino in ne samo ob lepem vremenu! Ta naša ugotovitev pa seveda ne velja za vse. Prav v tej razburljivi regati sta se močno uveljavila mlada koprška jadrnica Čok in Korošec. Tudi njima je burja večkrat močno nagnila jadrnico, pa sta se v zadnjem trenutku ujela in dosegla cilj. Splih so v tej regati zmagovali tisti, ki so bili najbolj drzni in se niso takoj vdali v usodo, če jim je veter prevrnil jadrnico.

Izidi druge regate:
 1. Grlica (Zoričič, Split), 2. Falco (Courteaud, Pariz), 3. Punta grossa (Paolini, Milje), 4. Kolibrič (Dadas, Split) in 5. Črt (Čok, Koper).

PREIZKUŠNJA JADRALNIH FINES

V tretji regati se je morje umirilo. Ob stalnem, zmernem zahodniku nista bili več na tehnični drznosti in požrtvovalnosti, marveč spretnosti v manevriranju in dobro poznavanje regatne taktike. Borba za vodstvo se je odvijala med obema Tržačanoma in Rečanom Tomičem. Jugoslovan je tokrat prekosil samega sebe in zaslužen osvojil prvo mesto. V tej regati se je dobro držal tudi Zoričič in zasedel solidno četrto mesto. Razočaral pa je spet Cerkvenik, ki je prijadral komaj enajsti na cilj.

Izidi tretje regate:
 1. Kukavica (Tomič, Split), 2. Liburnia (Silla, Trst), 3. Hazel (Toffaloni, Trst), 4. Grlica (Zoričič, Split) in 5. Beta (Babič, Reka).

REGATA ZA DRŽAVNEGA PRVAKA GREGA

V četrti regati so jadranci tekmovali ob približno enakih pogojih kot v tretji. Sibak zahodnik je spet zahteval najskrbnejše manevriranje z

MEDNARODNI KAJAKAŠKI SLALOM NA SOČI

Premoč Goričanov

V nedeljo je bilo na brzicah Soče tradicionalno tekmovanje v kajak-slalomu. Čeprav povabljenih Čehov in Poljakov ni bilo, je bila prireditelj vseeno na precejšnji višini. Okrog dva tisoč gledalcev je imelo namreč priljubljenost opazovati tudi znane evropske kajakaše iz Merana in Monakovega.

Na prireditvi so doživeli domačini pravi triumf. Odlični Bone je zasedel v razredu F-1 prvo mesto, takoj za njim pa sta se uvrstila rojaka Špacial in Mozetič. Goričani so zmagali tudi v ekip-

jadri in tudi s prostorom. V tej regati je zablestel trikratni državni prvak Grego z Reke, ki je dokazal, da še zmeraj sodi v vrh naših jadrancev. Vodil je skoraj vso progno, v zadnjem krogu pa si je pridobil tolikšno prednost, da je prijadral okrog 500 metrov pred drugimi na cilj. Močno odobravanje je požela tudi posadka tržaške Liburnije, ki je bila nekaj časa med zadnjimi, nato se je preinila na sedmo mesto, v zadnjem krogu pa je prehitela še pet jadrnic in prijadrala druga na cilj. Majhen podvig sta napravila tudi Francoza, ki sta bila precej časa na predzadnjem mestu, skozi cilj pa sta prijadrala trinajsta. Končno naj omenimo še solidno vožnjo slovenskega prvaka Majeriča, ki je zasedel častno četrto mesto.

Izidi četrte regate:

1. Delta (Grego, Reka), 2. Liburnia (Silla, Trst), 3. Kukavica (Tomič, Split), 4. Goran (Majerič, Izola) in 5. Zenta (Matacin, Split).

MAJERIČ ZA LAS OB PRVO MESTO

V zadnji regati je pihal konstanten zahodnik, zato smo pričakovali, da se ne bo zgodilo nič posebnega. Prvak je bil že skoraj znan, saj je imel Zoričič iz prvih štirih regat tolikšno prednost, da mu je zadostovalo, če v zadnji regati osvoji eno izmed prvih osmih mest. Res se je zadnja regata končala brez presenečenj, kar zadeva končno razvrstitev favoritov. Zato pa je pripravil precejšnje presenečenje Majerič, ki je vodil skoraj vso progno in šele v zadnjih dvajsetih metrov pred ciljem ga je prehitel Rečan Babič. Vsekakor je treba Majeriču čestitati k uspehu. Upajamo, da bo skupaj s Čokom kmalu povrnil koprskemu obalnemu področju renome, ki ga je nekaj uživalo prav v klasi Snipe.

Izidi pete regate:
 1. Beta (Babič, Reka), 2. Goran (Majerič, Izola), 3. Hazel (Toffaloni, Trst), 4. Grlica (Zoričič, Split) in 5. Kukavica (Tomič, Split).

ZADOVOLJNI TEKMOVALCI IN ORGANIZATORJI

Slovesna razglasitev rezultatov in podelitev nagrad je bila v nedeljo popoldne v hotelu Galeb. Zmagovalci so prejeli pokale in praktične nagrade, vse posadke čolnov pa so prejeli spominske zastavice. Na zaključni slovesnosti je med drugimi govoril tudi generalni sekretar SCIRE za Evropo g. Vieri de Lasinio, ki je naglasil svoje zadovoljstvo nad organizacijo tekmovalstva in nad prikazano kvaliteto. Pohvalil je Koprski zaliv, kjer so idealni pogoji za jadranje in rekul, da bo podprl kandidatujo Jugoslovije za prihodnje mladinsko prvenstvo Evrope za jadrnice Snipe. Rekel je tudi, da je presenetljiv velik napredek jugoslovanskih tekmovalcev. Po njegovem mnenju bi lahko Jugoslovija prešla tudi na lastno izdelavo jadrnic, konstruktorji, ki bi jih poslali v tujino, pa bi dobili vso podporo SCIRE. Ob koncu se je zahvalil predsedniku generalnega odbora prvenstva Aleksandru Lukežu za odlično vodenje te pomembne športne prireditve.

Naš sodelavec je po končani slovesnosti naprosil nekatere tekmovalce in funkcionarje za kratke izjave. Zoričič (star 18 let, pravkar se je vpisal na gradbeno fakulteto, lani je osvojil na državnem prvenstvu drugo mesto): Morda sem imel tudi nekoliko sreče, ko sem v drugi regati ušel vsem favoritom. Toda zmagal v drugi regati, ki je odločila prvenstvo, nikakor ni plod naključja. V pripravi na državno prvenstvo sem namreč posvetil največ pozornosti prav jadrarnju na razburkanem morju.

NOGOMET

Tekma za jugoslovanski pokal med Primorjem in Adrio sa je končala z zmago Primorja 2:1.

Courteaud (Pariz): Tekmoval sem v povsem neznanih razmerah. Zdaj sta mi morje in veter poznana in v prihodnje, če bom še kdaj prišel v Koper, se nadejam boljše uspeha. Sicer pa lahko rečem, da smo bili zelo lepo sprejeti in da je bila borba vseh skozi športna.

Čok (Koper): Z uvrstitvijo sem seveda zadovoljen, saj na tretje mesto med Jugoslovani nisem računal. Menim pa, da bomo morali jadranci koprškega obalnega pasu čimprej dobiti boljše objekte in boljša jadra.

Venturini (Koper): Moja jadrnica je neprimerno grajena za razburkano morje. Kljub vsem naporom nisem mogel napraviti ničesar.

Miha Wohinz (predsednik odbora za proteste): Tekmovalci še zmeraj premalo proučujejo regatna pravila. Zato pride do mnogih diskvalifikacij. Zavedati se moramo, da v pomorskih športih prevladuje viteški način borbe in vsaka najmanjša nepravilnost se kaznuje z odvzomom vseh točk v eni regati. Tako smo morali enega tekmovalca diskvalificirati, ker ni imel rešilnega pasu, kakor to predvidevajo pravila.

Aleksander Lukež (predsednik prireditvenega odbora): V celoti sem s prireditvijo zadovoljen. Posamezni domačini bi se lahko nekoliko bolj pripravili. Zadovoljni pa smo lahko z uspehi naših mladih tekmovalcev Čoka, Majeriča in Korošca.

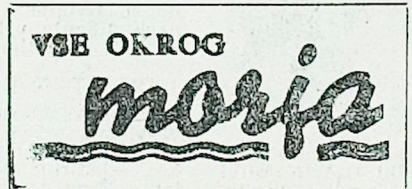
Končni izidi:

1. »Grlica« — Zoričič-Marasovič — (Mornar, Split) 6.723 točk.
2. »Liburnia« — Silla-Wondrich — (YC Adriaco, Trst) 6.256 točk.
3. »Hazel« — Toffaloni-Toli — (YC Adriaco, Trst) 6.040 točk.
4. »Kukavica« — Tomič-Ivančič — (Mornar, Split).
5. »Punta Grossa« — Paolini-Sincer — (Circolo della Vela, Milje).
6. »Črt« — Čok-Gorup — (Jadro, Koper).
7. »Goran« — Majerič-Mavrič — (Burja, Izola).

MALI ROKOMET

Jeseni primorska liga?

Komisija za telesno vzgojo je predlagala goriški rokometni podzve-

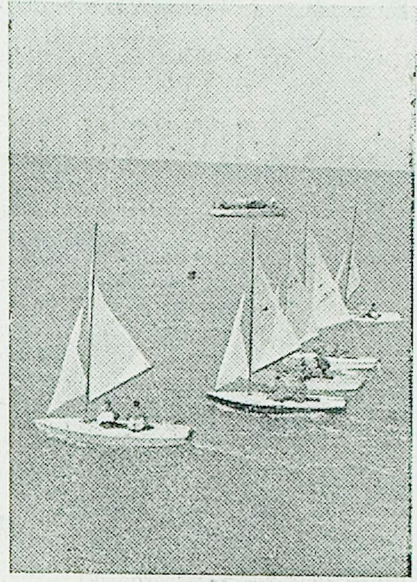
Ladjedelnica »Titovo brodogradiliste« v Kraljevici pripravila načrte za gradnjo 10 potniško-tovarnih ladij, ki jih je naročila Indonezija. Ladje bodo sodobnega tipa, imele bodo 950 ton nosilnosti in prostore za 150 potnikov. Stroje bo izdelala ljubljanska tovarna »Litostrój«. Začetek gradnje je predviden konec septembra 1960.

Jugoslovanska tankerska plovba v Zadru je v zadnjem času nabavila 3 tramerje po 10.900 ton nosilnosti. To so storili iz dveh razlogov. Prvič zato, da lahko posadke zamenjujejo s tankerjev, kjer je v zdravstvenem pogledu mnogo težje, drugi pa tudi zato, ker se je domača proizvodnja nafte tako dvignila, da v kratkem uvoz ne bo več potreben. Preorientirali se bodo na mednarodne transporte. Letos bo podjetje prevzelo še naslednje nove tankerje: »Petar Zoranič« (25.400 ton nos.), »Iž« (19.400 ton nos.) in »Obrovac« (2160 BRT). Vse tri ladje so domače gradnje, prva v »3. Maju«, druga v Splitu. Konec leta bo podjetje imelo nad 100.000 ton nosilnosti.

Za povečanje zmogljivosti reške luke so veliki načrti, ki se bodo začeli že v kratkem realizirati. Prihodnje leto bodo začeli graditi bakarski bazen reške luke. Z dovrstitvijo teh in še nekaterih drugih del naj bi Reka leta 1965 imela 5 milijonov ton prometa.

Ladjedelnica »3. Maj« na Reki se je razvila v veliko ladjedelnico mednarodnega formata. Sedaj izdela še po 2 čezoceanski ladji na mesec. V gradnji ima tramerje po 13.000 in 15.000 ton nosilnosti, hitre linijske ladje po 10.500 ton in tankerje po 25.400 in 32.000 ton nosilnosti. Tako velikih ladij pri nas še nismo gradili.

8. »Kašuni« — Ivančič-Zoričič — (Labud, Split).
9. »Falco« — Courteaud-Maniere — (YCIF, Pariz).
10. »Beta« — Babič-Nikolič — (Galeb, Reka).
11. »Delta« — Grego-Tičac — (Galeb, Reka).
12. »Čiči« — Korošec-Vižintin — (Jadro, Koper).
13. »Zenta« — Matacin-Capkun — (Labud, Split).
14. »Delfin« — Cerkvenik-Jurca — (Jadro, Koper).
15. »Kolibrič« — Dadas-Količ — (Mornar, Split).
16. »Pingvin« — M. Sirotnjak-F. Sirotnjak — (Istra, Lovran).
17. »Medulin« — Dr. De Manzini-Rigatti (Y. C. Adriaco, Trst).
18. »Alfa« — (Galeb, Reka).
19. »Metka« — Zelan-Hrvatina — (Burja, Izola).
20. »Galeb« — Venturini-Tič — (Jadro, Koper).

ŠTEVILNE PRIREDITVE V INVALIDSKEM TEDNU

Tudi šport in družabnost

V dneh od 7. do 14. avgusta bo na Koprskem invalidski teden. Ob tej priložnosti bo športna komisija OO ZVVI Koper priredila vrsto športnih srečanj med invalidi. Letos bo ta prireditelj še posebno pomembna, ker bodo invalidi praznovali hkrati 15. obletnico obstoja svoje organizacije. V enotedenski prireditvi bodo podali invalidi pregled svoje aktivnosti tako na področju družabnega kot telesnovzgojnega dela, ki združuje vojne invalide in v nemali meri prispeva k temu, da se

lahko vključijo v življenje kot aktivni člani naše družbe.

Osrednja prireditelj bo v Kopru, kjer se bodo zbrali člani te organizacije s celotnega okrajnega področja. Otvoritev bo 7. avgusta, nakar se bodo zvrstile športne prireditve, ki bodo trajale vse do 14. avgusta. Program obsega tekmovanje v streljanju, šahu, balinanju, kuglanju, namiznem tenisu in plavanju. Kategorijo določa odstotek invalidnosti. Teh bo šest ter se bodo tekmovalci najprej pomerili med seboj v občinskem merilu, nakar bo ob zaključku invalidskega tedna — 13. in 14. avgusta — okrajno tekmovanje v vseh omenjenih športnih disciplinah.

Športna komisija OO ZVVI bo pripravila ob tej priložnosti tudi razstavo o dosedanji aktivnosti invalidov tako na področju športnega udejstvovanja ter družabne aktivnosti invalidov, kar je važen činitelj v prizadevanju za rehabilitacijo invalidov na splošno.

Urejuje uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Rastko Bradak. Izhaja vsak petek. Izdaja CZP Primorski tisk Koper. Uredništvo in uprava v Kopru, Cankarjeva 1, telefona 170. Posamezne izdvo 10 din. — Letna naročnina 500 din, za tujino 1300 dinarjev ali 3,5 am. dolarja. — Bančni račun 602-70-1-181. Rokopisov in fotografij ne vračamo. — Tisk in kličelj tiskarna CZP »Primorski tisk«

MLADINSKO PRVENSTVO SLOVENIJE

Vaterpolo v Portorožu odpovedali

Okrajna komisija za plavanje v Kopru je morala odpovedati predvideno mladinsko prvenstvo

- P/1 »BIHAČ« je v splitski ladjedelnici v popravilu
- M/1 »BLEB« je 28. julija odplula z Reke za New York
- M/1 »BOHINJ« je 29. julija priplula v Genova, nato pa nadaljevala vožnjo v Neapelj, Palermo, Reko, Trst in Benetke
- M/1 »BOVEC« je v New Yorku, od koder odpluje za Koper 9. avgusta
- P/1 »DUBROVNIK« je 27. julija priplula v Dubrovnik, kjer naklada
- M/1 »GORANKA« je 1. avgusta priplula v Kamaishi, nato pa nadaljuje v Osako
- M/1 »GORENJSKA« je 30. julija priplula v Bizerto, kjer naklada
- P/1 »LJUBLJANA« je 1. avgusta priplula v Zdanov, kjer naklada tovor
- M/1 »MARTIN KRPAN« je 30. julija odplula iz Noviga v Aleksandrijo
- M/1 »PIRAN« je 31. julija priplula v Oran, nato pa nadaljevala vožnjo za Savono, Genova, Aleksandrijo, Beyrouth in Reko
- P/1 »POHORJE« je 1. avgusta priplula v Xpilo
- P/1 »ROG« je 1. avgusta odplula iz Benetk
- M/1 »TROVOVLJE« je 29. julija odplula iz Norfolkja za Jadran
- P/1 »ZELENGORA« je 26. julija odplula iz New Yorka za Reko

Slovenije v plavanju. Tako nam je šla dobesedno po vodi še tista redka prireditelj, ki smo jo imeli priložnost organizirati na koprski obali. Čeprav je res, da je bilo več objektivnih težav, lahko pa trdimo, da bi z malo več dobre volje kljub temu lahko gledali nočne vaterpolo tekme v Portorožu. Prireditelj se morali odpovedati predvsem zaradi tega, ker niso pristojni forumi in organizacije v piranski občini pokazali dovolj razumevanja, da bi zadevo finančno podprli. To velja zlasti za turistične organizacije.

Vrnili so se z morja

Te dni se je vrnilo domov 72 otrok iz območja občine Ilirska Bistrica, ki so bili tri tedne v počitniški koloniji v Njivicah na otoku Krku. V času letovanja smo jih obiskali in prav radi so nam pripovedovali o svojih vtisih. Priredili so oddajo »Po-kaži kaj znaš«, ki je bila dobro pripravljena.

Tudi Dan vstaje, 22. julij, so praznovali s kulturnim programom ob tabornem ognju. Upravnik kolonije tov. Zbogor jim je pripovedoval o razvoju narodnoosvobodilnega boja, vzgojiteljice pa so pripravile s pionirji kulturni program, ki je trajal več kot eno uro. Program so poslušali tudi domačini in turisti, ki so tam letovali.

Obiskali so tudi vasi Malinsko in Suvšal na otoku, pred odhodom pa so se pomerili še v plavanju.

Starodski puščavnik

Skrivnostno in samotarsko življenje 70-letnega Franca Turka iz Staroda pri Podgradu vzbuja v domišljiji domačinov vse mogoče predstave o človeku, ki se je odpovedal do-

Starodski samotar

mala slednjega stika z ljudmi. Zato je edini prebivalec samotne hišice ob starem pokopališču predmet pisanih razprav in največkrat ugibanj, kajti starček le nerad spregovori o sebi. Le malokdo pa ve, da je mož imel petčlansko družino, da je sin trdnega kmeta iz Komna ter se je, kot sam pravi, odpovedal domačije samo zaradi hlastanja njenih lastnikov po bogastvu.

Na pragu njegovega doma, kjer smo ga našli s staro vojaško menažko v roki, je skrajša zelo nezaupljivo povedal o svoji samotni naslednji: — Tukaj živim že dolga leta sam in za vse na svetu ne bi prodal svoje svobode, svojih živalic (misli je čebule) in krpe zemlje, ki me preživlja. Moja družina, žena in že odrasli otroci, me sicer vabijo v Maribor, toda po divjem življenju, ki me je spremljalo od mladih nog, si želim samo miru, miru...

Kasneje je v preprosti kuhinji, kjer ob prastarem ognjišču sameva leseni pograd, razkril svoje življenje, rekoč: — Poglejte, v tej jazbini, ki velja med ljudmi za zakletki grad, prebijem ure in ure v

razmišljanju na mlada leta: na večletno tlako v rudniku ob Donu, iz katerega so me osvobodili rdečearmejci, na leta, ko sem propadel s krmo v Trstu, na težke čase tovarjenja lesnega oglja v Trst pa vse do najtežjih dni fašističnega divjanja, ko mi je ta svojat zaplenila celo koko.

— Vam menda nobena bolezen ne pride do živega, smo ob koncu pobarali očeta Turka.

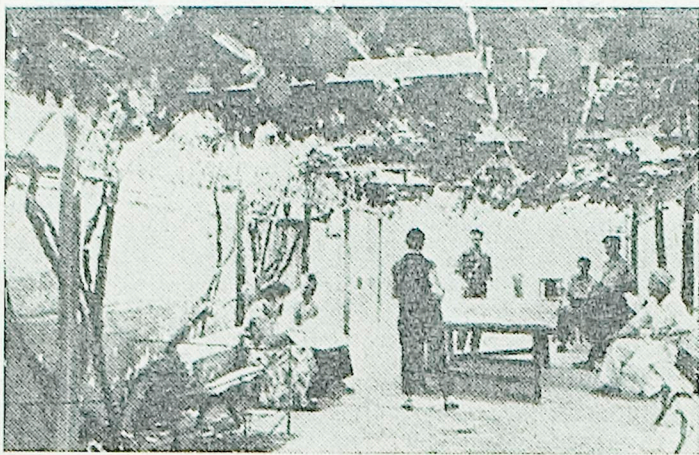
— To drži samo delno; pred leti me je hudo nadlegoval revmatizem. Pozdravil sem ga s čebeljimi piki. Močno naduho pa odpravim tako, da se zakopljem v zemljo na vrtu. E, da, zemlja potegne iz telesa še tako hudo bolezen. Poznam tudi moč zdravilnih zelišč, zato sem sam sebi zdravnik, se je z veseljem nasmehom poslovil samotni mož iz Staroda. (bb)

100 LET ZAPORA

Neka 38-letna knjigovodkinja pri U. S. Knitwear Co. v Port Chesterju (New Jersey), je v razdobju zadnjih sedem let poneverila visoko vsoto pol milijona dolarjev. Ameriška zakonodaja predvideva za poneverbo takega zneska najmanj 100 let zapora.

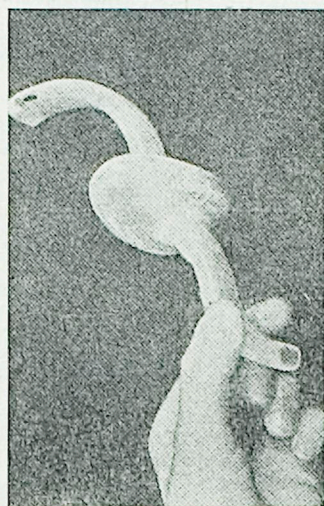
Varnostne sile Organizacije Združenih narodov so že nastopile svojo službo v Kongu. Med njimi so tudi oddelki JLA. Na sliki so maroški vojaki v službi OZN ob prihodu v Matadi — mesto, ki so ga demoralizirali belgijski padalci, preden so ga morali zapustiti. To pristanišče južno od Leopoldvillea so že zavzeli domačini in so ga Belgijci nekaj dni zaman napadali. Sile Združenih narodov so za zdaj prinesle mir v Kongo, s čimer je bila še enkrat potrjena splošna želja večine ljudi na svetu za mirno urejanje svetovnih sporov in trdna odločenost, da se ta mir ohrani s skupnimi napori

Cudezna vinska trta raste v krimskem sovhosu »Srdak«. To je plemenita sorta »kokur«, ki ob neverjetni starosti osemdesetih let daje na majhni površini okrog sovhoznega dvorca blizu sedem sto kilogramov jagod. Prav tako staro trto vrste Izabela imajo na turistični postaji v Simferopolju

MILIJON SPLAVOV LETNO V ZDA

— Zakoni proti splavom so le farsa, kajti v deželi je letno najmanj milijon splavov, je dejal psihater kalifornijske univerze v Los Angelesu dr. Jerome Kummer in s tem opozoril ameriško javnost na ta velik problem. Po njegovi izjavi se vsaka tretja ali četrta žena, ki ima enega ali več otrok, odloči za ta korak. Ker je prepričan, da razen v določenih primerih, tudi v ZDA prepovedana, se številne žene zatekajo k raznim mazanjem; zato ni čudno, da umre letno okrog 5 tisoč žena zaradi splavov. Zanimiva je tudi trditve profesorja Kummerja, da so splavi najbolj razširjeni med univerzitetno izobraženimi ženami.

Najnovejša metoda reševanja utopljenec je s takole cevko, kot jo vidite na sliki. Izdelana je iz plastične mase, med poglavitnimi njenimi prednostmi pa je, da onemogoči žrtvi, da bi se zadušila z lastnim jezikom, ker jo je treba položiti na jezik. To metodo so baje poznali v Amsterdamu že v 18. stoletju, toda le redki zdravniki v Evropi so jo uporabljali pri dojenčkih. Zdaj izdelujejo v Ameriki na stotine tisočev takih cevk in pravijo, da so izrinile uporabo umetnega dihanja pri prvi pomoči utopljenecem

DUCAT IN DVA MOŽA

V Los Angelesu je pred dnevi vložila tožbo za ločitev od svojega — nič manj in nič več kot — štirinajstega moža 49-letna Mine Avery. Na vprašanje časnikarjev, kakšne načrte ima za bodočnost, je izbirna žena odgovorila, da je spričo stalne zaposlitve s porokami in ločitvami izgubila vsak smisel za kakršnokoli drugo delo.

ŽALOSTNO PRVENSTVO

Po nedavno objavljenem statističnem poročilu združenih narodov je Jugoslavija med 18 evropskimi državami na prvem mestu glede števila smrtnih žrtev prometa. To število se je namreč pri nas od leta 1953 do 1959 povečalo za 171 %.

Na drugem mestu te žalostne statistike je Avstrija s 109 %, medtem ko je na Švedskem in Portugalskem ostalo število smrtnih žrtev približno enako. Edina država, ki je imela lani manj smrtnih žrtev kot l. 1953, je po tej statistiki Luxem-

burg. V Zahodni Nemčiji, V. Britaniji, Švici, Belgiji se je dvignilo število smrtnih žrtev za 21—29 %, medtem ko se je v drugih dvignilo znatno više, tako na primer v Danski za 57 %, v Italiji za 84 % in v Norveški za 87 %.

Neko podjetje v Južnem Ocklendonu v Angliji je začelo izdelovati zanimivo novost: kombinacijo motornega kolesa in čolna. Na gornji sliki je motorno kolo s prikolico, na dolnji pa se vidi, kako služi sam čoln. Verjetno se bo novost obnesla zlasti pri športnih ribičih in za izlete in dopuste nasploh

ZA PLES ZAPOR

Notranje ministrstvo na Bavarskem je za čas, ko trajajo v Oberamergau verske igre, prepovedalo vse javne plesne in podobne družabne prireditve. Kdor se pregreši proti tej prepovedi, plača 150 mark globe, ali pa gre za 14 dni v zapor. Za zaključene prireditve v zasebnih hišah pa predvidevajo globo do tisoč mark.

LETA 1962 — EVROPSKI SPUTNIK

Ce bo šlo vse po sreči, bo leta 1962 zletel v vesolje »Evropski sputnik« z zastavicami 10 držav. Podrobni načrt so pred kratkim izdelali znanstveniki 10 evropskih držav na sestanku v Parizu. Niso se še zedinili, katera od raket zahodnih evropskih držav bo prva krenila v vesolje in iz katerega kraja jo bodo izstrelili. Britanci predlagajo svoj polidion v Avstraliji, Italijani Sardinijo, Švedski so za svoje naprave na severu, medtem ko Francozi vztrajajo na Sahari.

— Moram ti pa priznati, da je bil to v zadnjih letih najbolj genialen poskus pobege iz kaznilnice...

Beli livarji v Komnu

V Komnu ne pravijo zaman, da je sloves njihovega kraja utrdilo tudi podjetje »Aluminij«, ki ima danes že številne odmejalce širom po Jugoslaviji. Neznatno obrtno delavnico, ustanovljeno leta 1955 na pobudo takratnega OLO Sežana, uvrščajo celo med redka podjetja, ki imajo specializirano livarno za aluminij in njegove legure, še pred tem pa so si utrli pot na tržišče njeni izdelki, kakor so okenski in vratni okviri, fasade, portali in podobni gradbeni elementi iz profiliranega aluminija. Posebno v zadnjem času, ko

Balet na vodi v Portorožu USPELA PREDSTAVA

Več kot 1000 gledalcev si je minuli teden in soboto v Portorožu ogledalo zanimiv balet na vodi, ki ga je izvajal zahodnonemški ansambel Neptun-Nixen iz Osnabrucka. To zanimivo prireditev je organizacijsko pripravilo domače Turistično-olepševalno društvo, ki je tako napravilo dokaj prijetno presenečenje številnim turistom in Portorožanom.

Nastopile so mlade plavalke s tehnično zelo dovršenimi baletnimi točkami — le žal, da je bila tiste dni močna oseka, kar je nekoliko oviralo izvedbo. Kljub temu so nastopajoče pokazale izredno znanje in žele navdušeno priznanje obiskovalcev. J.

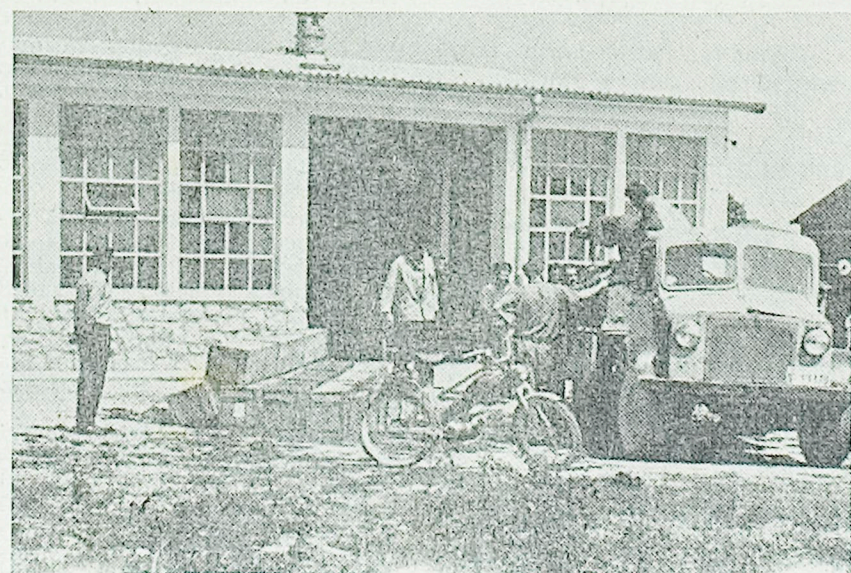
ima podjetje novo vodstvo in slovi po kakovostnih izdelkih in točnem izpolnjevanju pogodbenih obveznosti, so pridobili vrsto močnih partnerjev celo v drugih republikah, v Sloveniji pa uvršča Aluminij med svoje največje odjemalce Agroindus Ljubljana, Iskro Kranj in predvsem Tomos v Kopru, za katerega izdelujejo aluminijaste dele za motorje.

Takih livarn je pri nas zelo malo. Sedanji 38-članski kolektiv bodo zato lahko že v doglednem času povečali; podjetje zaposluje skoraj izključno domačo delovno silo in te je tukaj dovolj. Precej težav pa jim povzroča kvalificiran kader, za katerega nimajo stanovanj. Vendar upajo, da bodo s pomočjo sezonske občine, ki tudi sicer sodeluje pri razvoju podjetja nadvse učinkovito, lahko rešili tudi ta problem.

Velja omeniti tudi to, da je delo podjetja vezano na gradbeno sezono, zato pomeni že dejstvo, da bodo v bodoče zagotovili neprekinjeno proizvodnjo skozi vse leto, lep uspeh za kolektiv. To kaže tudi izpolnjevanje planskih obveznosti, saj so presegli polletni plan kar za 178 %, oziroma so planirano kvoto bruto proizvodnje za leto 1960, ki znaša 50 milijonov dinarjev, že presegli v prvem polletju za celih 36 milijonov dinarjev. V primerjavi z letom 1959, ko so imeli samo 28 milijonov bruto proizvodnje, po-

meni letošnja realizacija res očitni napredek.

Kolektiv pa se tudi s tem ne zadovoljuje. Nenehno iščejo nove možnosti za proizvodnjo najbolj iskanih predmetov. Za prihodnje leto napovedujejo specialni izdelek, ki bo prijetno presenetil naše kmetijce. Sicer pa se je v kmetijstvu že uveljavilo nekaj praktičnih izdelkov »Aluminija«, med temi posebno samodejni napajalnik, ki je neprecenljiv zaradi svoje enostavne konstrukcije, delovanja in montaže. (bb)

Kolektiv podjetja »Aluminij« v Komnu je zelo ponosen na novi trakt, v katerem je urejena ena naj sodobnejših specializiranih livarn za aluminij v državi. Na sliki: delavci razkladajo surovino — aluminij, ki ga podjetju dobavlja tovarna »Impol« v Slovenski Bistrici

SLOVENSKI OTROCI IZ AVSTRIJE V GOSTEH PRI PIRANSKIH PIONIRJIH

IZMENJAVA OBISKOV MED MLADINO

V začetku julija je skupina piranskih pionirjev napravila izlet po avstrijskem delu Koroške. Ogledali so si Ziljsko dolino, Rož, Basko, Vrsko in Osojsko jezero ter vso Podjuno. Ustavili so se tudi na Gospodarskem polju ob vojvodskem prestolu, ki v sencih prastarih dreves, visoko ograjen spominja na naše prednike. Pionirji so si nato v Celovcu ogledali muzej in se v etnografskem oddelku seznanili z ljudsko kulturo Slovenske Koroške. Lepo so

bili sprejeti tudi v Slovenski prosvetni zvezi, slovenski knjigarni, v uredništvu Slovenskega vestnika v Celovcu, v dvojezični gimnaziji ter v slovenski kmetijski šoli v Podravljah. Obiskali so tudi spomenik padlih partizanov v Sempetru v Podjunu in član Slovenske prosvetne zveze jim je pripovedoval o fašistični skrutitvi tega spomenika. Nadvse prijetno so bili piranski pionirji presenečeni v Bličevsi, kjer jih je sprejel domači mladinski pevski zbor. Polni nepozabnih vtisov so se mladi Pirančani vrnili preko Zelezne Kaple čez Jezersko v domovino.

V torek, 26. julija pa so prišli v Piran na obisk otroci iz Bličevsi pod vodstvom pevovodje Janka Ogrisa in tajnika Slovenske prosvetne zveze Blaža Singerja. Dva dni so bili gosti mladih Pirančanov. Z motornim čolnom so se vozili po Piranskem zalivu in si ogledali znamenitosti mesta. Predsednik občine Davorin Ferligoj in drugi predstavniki političnih ter družbenih organizacij pa so jih prisrčno sprejeli in izrazili željo, da bi bilo čimveč podobnih obiskov, kajti mladi obiskovalci bi lahko v veliki meri pripomogli k tesnejšemu sodelovanju med mladino dveh držav, ki morata na demokratičen način reševati vprašanja etnične manjšine in dvojezičnosti.

OBVESTILO BRALCEM

Iz dopustniško-tehničnih razlogov je moralo današnje nadaljevanje našega romana odpasti in ga bomo nadaljevali s prihodnjo številko. Prosimo bralce, da nam neprostovoljno izpad blagohotno oprostijo in namesto romana preberejo sestavek o ljudskem Aluminiju in še kaj.

Uredništvo